

Diari Oficial del Consell General

Any 2022 – VIII Legislatura – Núm. 14/2022

Sessió ordinària celebrada el dia 9 de juny del 2022

El dia 9 de juny del 2022, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall, (nou hemicicle), el M. I. Consell General, en sessió ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 78/2022, que és el següent:

Punt Únic: Examen i votació del Projecte de llei de mesures per millorar el poder adquisitiu de la ciutadania.

Un cop oberta la sessió, sota la presidència de les M. I. Sres. Roser Suñé Pascuet i Meritxell Palmitjavila Naudí, Síndica General i Subsíndica General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sr. Oliver Alís Salguero
M. I. Sra. Mònica Bonell Tuset
M. I. Sr. Joan Carles Camp Areny
M. I. Sra. Alexandra Codina Tort
M. I. Sra. Bernadeta Coma González
M. I. Sr. Ferran Costa Marimon
M. I. Sr. Carles Enseñat Reig
M. I. Sr. Raul Ferré Bonet
M. I. Sra. Sílvia Ferrer Ghiringhelli
M. I. Sr. Jordi Font Mariné
M. I. Sr. Pere López Agràs
M. I. Sra. Eva López Herrero

M. I. Sr. Marc Magallón Font
M. I. Sra. Maria Martisella González
M. I. Sr. Joaquim Miró Castillo
M. I. Sra. Ester Molné Soldevila
M. I. Sr. David Montané Amador
M. I. Sra. Carine Montaner Raynaud
M. I. Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells
M. I. Sr. Roger Padreny Carmona
M. I. Sra. Meritxell Palmitjavila Naudí
M. I. Sr. Josep Pintat Forné
M. I. Sr. Joan Carles Ramos Reboredo
M. I. Sra. Núria Rossell Jordana
M. I. Sra. Judith Salazar Álvarez
M. I. Sr. Carles Sánchez Rodríguez
M. I. Sra. Roser Suñé Pascuet
M. I. Sra. Susanna Vela Palomares

També hi són presents els M.I. Srs. Jordi Gallardo Fernàndez, ministre de Presidència, Economia i Empresa; Èric Jover Comas, ministre de Finances i Portaveu; Josep Maria Rossell Pons, ministre de Justícia i Interior; Víctor Filloy Franco, ministre de Territori i Habitatge; Judith Pallarés Cortés, ministra d'Afers Socials, Joventut i Igualtat; Sílvia Calvó Armengol, ministra de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat; Albert Font Massip, ministre de Salut; Sílvia Riva González, ministra de Cultura i Esports i Trini Marín González, ministra d'Administracions Públiques i Participació Ciutadana.

Assisteix també a la sessió el Sr. Josep Hinojosa Besolí, secretari general del Consell General.

(La M. I. Sra. Sílvia Ferrer Ghiringhelli, secretària de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 15.03h)

La Sra. síndica general:

Punt únic: Examen i votació del projecte de llei de mesures per millorar el poder adquisitiu de la ciutadania.

El projecte de llei fou publicat en el Butlletí número 78/2022 del 7 de juny. Havent requerit al Govern la tramitació d'aquest Projecte de llei pel procediment d'extrema urgència i necessitat, i havent-se atorgat aquest per la Sindicatura.

Intervé per part del Govern per defensar el text, segons disposa l'article 113.2 del Reglament del Consell General, el senyor Jordi Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Moltes gràcies, senyora síndica.

Em correspon fer la defensa d'aquest projecte de llei en absència del cap de Govern. Li encoratgem una prompta recuperació.

El passat 26 d'abril el Govern va presentar una sèrie de mesures per millorar el poder adquisitiu de la ciutadania i en particular, d'aquelles persones amb les rendes més baixes i, per tant, amb un risc més gran d'exclusió social. Unes mesures que pensem que també responen a les demandes i inquietuds de bona part de la ciutadania i dels principals agents econòmics i socials del país, patronal i sindicats. I ho vam fer perquè ens trobem en un context d'inflació econòmica provocat per la pandèmia de la COVID-19 i la guerra a Ucraïna. Aquesta escalada de preus fa imprescindible que el Govern estigui de nou al costat de les ciutadanes i els ciutadans per pal·liar l'impacte en les economies familiars i en la repercussió del poder adquisitiu de la població.

El Govern ha estat, al llarg d'aquesta legislatura, al costat de les persones més vulnerables. I ho vam fer, com no podia ser d'altra manera, durant la pandèmia de la COVID-19, on el Govern va acompanyar el teixit econòmic i social per pal·liar els estralls que es derivaven de la situació d'emergència sanitària i per garantir la cohesió social. Ara ens veiem abocats a reforçar el paquet d'ajudes per seguir acompanyant a aquelles empreses i famílies que ho necessitin. Unes mesures que han de millorar el poder adquisitiu de la ciutadania i que, novament, s'han treballat des dels diferents ministeris.

Durant les darreres setmanes, el Consell de Ministres ja ha aprovat algunes de les mesures que vam anunciar fa poc més d'un mes. És el cas de l'augment del salari mínim. En aquest sentit, cal recordar que el Govern ja va augmentar el salari mínim a partir del mes de gener del 2022 en un 3,3%, i ho hem fet novament a partir del mes de maig, amb un increment del 3,67 %. Un increment, per tant, global de prop del 7 %, que situa el salari mínim en 1.200 euros i esdevé l'augment més significatiu que s'ha fet fins a la data. L'augment de les prestacions econòmiques de serveis socials en base al salari mínim. Fomentar una nova convocatòria d'ajuts a l'habitatge de lloguer amb criteris més flexibles. O obrir la convocatòria d'un nou Pla Renova Especial estalvi. Algunes flexibilitzacions a l'estudi, la resta les anirem aplicant properament de cara al curs vinent. La reducció de l'impost dels hidrocarburs per a empreses. La reducció del preu del transport escolar, passant de 215,76 euros a 180 per dos viatges i de 107,88 a 90 per un viatge.

Més enllà de les accions que hem implementat via reglamentària o per decret, avui sotmetem a votació i aprovació, esperem, del Consell General el projecte de llei amb les accions per millorar el poder adquisitiu de la ciutadania. I ho fem mitjançant el tràmit

d'extrema urgència i necessitat perquè les ciutadanes i ciutadans puguin tenir un retorn el més aviat possible. A més, la nostra voluntat és que totes aquestes mesures siguin d'aplicació retroactiva a partir de l'1 de juny. Recordar que aquestes mesures també s'han debatut en el si del Consell Econòmic i Social, on s'ha pogut recollir algunes millores i els grups parlamentaris també hi han pogut fer les seves aportacions. Així doncs, a través d'aquest text d'aquest projecte de llei, donarem l'empara legal necessària a un seguit d'accions que tenen un impacte directe en l'economia de les nostres ciutadanes i ciutadans, incrementant així els seus ingressos o disminuint la seva despesa.

És el cas de revaloritzar els salaris més baixos amb l'obligació que l'empresariat apliqui un augment del 3,3 %, com a mínim, als salaris que estiguin per sota dels 27.130,44 euros anuals i que no hagin gaudit d'un augment durant l'any anterior. Aquesta és una mesura que té un abast positiu i directe en l'increment del poder adquisitiu. L'impacte d'aquest augment beneficia unes 24.500 persones que cobren entre el salari mínim i el salari mitjà amb dades del mes de febrer de l'any 2022.

Incrementen, també, d'un 3,67 % les pensions de la CASS de viduïtat, d'invalidesa derivada d'accident no laboral o malaltia comuna, o la pensió d'invalidesa derivada d'accident laboral o malaltia professional per a les persones que perceben una pensió amb un import mensual inferior al salari mínim. Amb aquest augment s'assimila aquestes pensions a l'increment del salari mínim. És important ressaltar que aquest increment l'assumeix el Govern a fi de no afectar la sostenibilitat del sistema de pensions de la Caixa Andorrana de Seguretat Social. Se'n podran beneficiar amb aquesta mesura 3.200 persones.

Reduïm també la imposició directa per a certs productes relacionats amb la higiene femenina i cura dels nadons. Aquesta modificació, a més de ser un element més de la protecció del poder adquisitiu, també és una mesura que s'alinea amb les millors pràctiques internacionals en polítiques d'igualtat. Així doncs, aquests productes passaran estar gravats a l'1 % quan abans ho estaven al 4 i mig. A més, per poder fer front a les despeses que suposa la implementació d'aquestes mesures, es preveu una dotació pressupostària extraordinària de 10 milions d'euros. D'altra banda, el projecte de llei encomana al Govern la presentació al Consell General de l'actualització del Pla d'Equilibri Financer com del marc pressupostari de l'Administració General de l'Estat per al mandat 2020-2023.

Més enllà de les mesures esmentades i que formaven part del primer paquet d'accions que vam presentar el passat 26 d'abril, també hem cregut pertinent incloure en el present projecte de llei unes altres mesures que, tot i no tenir una afectació directa en l'augment del poder adquisitiu, sí que flexibilitzen alguns criteris i poden ajudar a reduir la despesa de les empreses o els ciutadans i així és el cas de la modificació de la Llei d'impuls de transició energètica i del canvi climàtic per flexibilitzar i facilitar l'autoconsum. En aquest sentit, s'elimina la limitació actual de produir energia elèctrica d'origen renovable o mitjançant instal·lacions d'alta eficiència energètica en el mateix lloc del consum. D'aquesta manera, els productors podran produir i consumir en llocs diferents, fomentant així l'autoconsum dels usuaris que desitgen fer ús d'aquesta modalitat.

També la no aplicació del deure d'informació comparativa respecte a l'exercici anterior excepcionalment per a aquells empresaris que utilitzin els models de memòria aprovat per l'Ordre Ministerial del 30 de març. També la modificació de la Llei de la comptabilitat dels

empresaris perquè tots aquells que tinguin una xifra anual d'ingressos inferior als 150.000 euros i no tinguin societats anònimes o de responsabilitat limitada, no hagin de presentar en el dipòsit de comptes davant del registre de dipòsit de comptes fins a l'exercici que s'inicia l'1 de gener del 2023. També, l'articulat ha previst, en la disposició final quarta, una proposta de modificació de l'impost sobre els habitatges amb l'objectiu de transformar aquest tribut en finalista i associar-lo a la promoció de l'habitatge de protecció social o de preu assequible.

Des del Govern estem convençuts que les mesures presentades avui i les que hem anat implementant durant les darreres setmanes contribuïran, sense cap mena de dubte, a millorar el poder adquisitiu de la població, ja sigui incrementant la seva renda disponible o alleugerint algunes de les despeses ordinàries a les quals han de fer front en la seva vida quotidiana. També voldria posar en relleu que, tal com hem fet fins ara, el Govern seguirà fent els ajustos necessaris per millorar el poder adquisitiu de les ciutadanes i els ciutadans, alhora que està al costat del teixit productiu del país. En aquest sentit, ens reservem la possibilitat d'endegar noves mesures també de cara al futur, si fos necessari.

Així doncs, un cop aprovat, si escau, aquest Projecte de Llei de mesures per millorar el poder adquisitiu de la ciutadania, la totalitat de les accions presentades el passat 26 d'abril estaran implementades amb excepció de la gratuïtat del transport públic, mesura que preveiem poder implementar a partir de l'1 de juliol.

Moltes gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor ministre.

Iniciem la resta d'intervencions.

Senyora Carine Montaner Raynaud, consellera general no adscrita, és el seu torn.

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies, senyora síndica.

La inflació actual és terrible per a les classes modestes i mitjanes. Els preus han pujat moltíssim, la qual cosa, evidentment, dificulta la vida dels ciutadans i de les petites empreses. Ha pujat el preu del lloguer, el preu del carburant, de l'alimentació i de l'energia també a nivell de tot Europa. El panorama del futur pròxim no és esperançador, amb penúries, i ja podem constatar les penúries que tenim en el sector de la construcció amb penúria de materials.

No podem parlar de la pèrdua de poder adquisitiu sense parlar de lloguers tenint en compte, evidentment, el pes del lloguer a nivell de les despeses totals d'una llar. Està clar que la primera de les coses a fer és solucionar el tema de l'habitatge. És una prioritat, una prioritat absoluta. Si no solucionem urgentment aquest problema, moltes famílies, molts andorrans i residents, marxaran del país i les empreses es quedaran sense treballadors. El problema de l'habitatge no és nou. No és nou. Fa cinc anys que se'n parla. El 2017 ja parlàvem de

4.000 pisos buits. 4.000 pisos buits, propietats dels no residents que no havien declarat aquests pisos en el seu país d'origen i que s'han quedat bloquejats amb la Llei d'intercanvi automàtic d'informació fiscal.

Recordem d'on venim. Andorra no tenia regulat el tema de la lluita contra l'evasió fiscal dels països veïns i, també, a nivell de la lluita del blanqueig de diners. I molts inversors havien comprat un pis aquí a Andorra i no ho van declarar. No van declarar aquests béns en el seu país d'origen. Doncs aquí crec que l'Institut Nacional de l'Habitatge, el Govern els comuns i els bancs han de treballar plegats per localitzar aquestes persones i ajudar-les a declarar el seu bé, doncs, a nivell del seu país d'origen i intentar també negociar amb els països veïns.

Construir edificis amb pisos socials, tenint en compte la conjuntura, els preus molt elevats de la construcció, la penúria de material i també el temps. La construcció es dilata molt en el temps. S'està construint a tot arreu, també aquí, a Andorra. Clar, és un problema. El temps és un problema. No tenim temps. No tenim temps. Hi ha famílies que estan completament ofegades, que no poden arribar a final de mes i acabaran marxant.

Encoratjo, doncs, el Govern i les entitats citades anteriorment a treballar juntes per desglossar els 6.238 pisos considerats buits —el senyor ministre ja havia dit la xifra, el ministre Filloy— per saber si són resolucions bancàries, si són pisos desocupats, d'inversors de fora... Sé que la tasca no és fàcil. Sé que la tasca no és fàcil pel Govern però aquesta cambra reclama solucions assumibles i sobretot ràpides. Ràpides.

Hi ha un altre punt que volia compartir amb aquesta cambra, que és el fet d'incentivar la implantació en una superfície de *hard discount* de tipus Lidl o Aldi per permetre a les famílies modestes de fer una compra a preu assequible. També encoratjo el Govern a fer un pla energètic de debò per tenir la màxima independència tenint en compte l'evolució del preu de l'energia.

Dit això, reconec l'esforç de Govern per presentar aquestes mesures, però crec, malauradament, que no són suficients. No són suficients. Encoratjo el Govern a intentar desencallar aquesta situació molt preocupant.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies a vostè, senyora consellera.

Pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents, té la paraula el senyor Josep Pintat.

El Sr. Josep Pintat:

Gràcies, senyora síndica.

En primer lloc, desitjar una prompta recuperació al Cap de Govern de la seva situació de covid.

Avui se sotmet a l'aprovació d'aquest Ple el Projecte de Llei de mesures per millorar el poder adquisitiu de la ciutadania. Abans de continuar el meu relat, ja us avanço que hem procedit a presentar un recurs en base a l'article 18.2 del Reglament del Consell General, ja que considerem que no ha quedat justificat per què el projecte de Llei es tramita pel procediment d'extrema urgència i necessitat previst a l'article 113 de tot alhora citat Reglament. I, per altra banda, per què no s'ha aportat la documentació preceptiva escaient? A saber. Hem trobat a faltar el dictamen preceptiu i no vinculant del Consell Econòmic i Social, tal i com estableix l'article 32 de la vigent Llei 32/2018 del 6 de desembre, qualificada d'acció sindical i patronal. Així doncs, des del grup parlamentari de Terceravia estem a l'espera, i el recurs s'ha presentat migdia, de saber la resolució de Sindicatura per poder pronunciar-nos amb molta més rigorositat sobre aquest projecte. En tot cas, no compartim tot el procés que s'ha dut a terme. Tot així i, ja els hi dic, les seves maneres de fer, creiem que no són les correctes.

Permeti'm fer uns antecedents. El dia 27 de maig del 2022, el cap de Govern envia per WhatsApp l'Avantprojecte de Llei de mesures urgents per millorar el poder adquisitiu de la ciutadania. Dir que aquestes mesures van ser presentades en roda de premsa el 26 d'abril del 2022, però també van ser prèviament anunciades en la sessió del Consell General del dia 21 d'abril arran d'una pregunta amb resposta oral de la Molt Il·lustre Senyora Judith Salazar. Dir també que aquestes mesures van ser presentades al Consell Econòmic i Social el mateix 26 d'abril, ja que disposem d'una acta enviada per WhatsApp a mi mateix per part del ministre Gallardo el 31 de maig, quin ordre del dia era: convocatòria extraordinària per tractar temes d'actualitat econòmica amb la presència del Molt Il·lustre Cap de Govern Senyor Xavier Espot Zamora.

També disposem d'un informe titulat Resposta del Govern a les propostes dels sindicats, la CEA i la COPEC, amb relació a les accions presentades pel Govern per millorar el poder adquisitiu de la ciutadania. Aquest document també va ser presentat pel ministre Gallardo a mi mateix per WhatsApp el dia 31 de maig. Des de la Sindicatura i Govern se'ns informa que l'avantprojecte de Llei es vol sotmetre a l'aprovació del Consell General mitjançant la qualificació d'extrema urgència i necessitat el proper 9 de juny de 2022. I el 7 de juny del 2022 es publica un edicte on s'estableix que Sindicatura ha examinat el document que li ha transmès el Molt Il·lustre senyor Cap de Govern registrat en data 7 de juny de 2022, sota el títol «Projecte de Llei de mesures per millorar el poder adquisitiu de la ciutadania». Analitzada la carta per Sindicatura acompanyatòria d'aquest document on es demana el caràcter d'extrema urgència i necessitat, ha acordat, i dic: «qualificar aquest decret com Projecte de Llei, atorgar-li el caràcter d'extrema urgència i necessitat i tramitar-lo en la forma prevista per l'article 113 del Reglament del Consell General».

Dir ja, en un primer moment, el títol de la mateixa Llei, ja d'entrada, ha perdut la paraula urgent. Ja no deuen ser tan urgents les mesures. Per correu electrònic, seguint el procediment de sempre, des dels serveis del Consell General se'ns fa arribar la memòria justificativa i econòmica i perspectiva de gènere del Projecte de Llei de mesures per millorar el poder adquisitiu de la ciutadania, així com la carta del cap de Govern transmesa a la síndica en projecte de Llei, en la que demana que aquesta sigui tramitat pel procediment d'extrema urgència i necessitat previst en l'article 113 del Reglament del Consell.

Ahir al migdia vaig trucar a la senyora síndica per comentar tots els dubtes que em generava tota aquesta tramitació. D'aquest fet, em va trucar el senyor Hinojosa, secretari del Consell General, i li vaig precisar. Em va comunicar les accions que s'havien fet prop del Govern i que el ministre Gallardo em trucaria. I així va succeir. Vaig valorar amb ell, de forma molt cordial, la meva demanda i la situació d'impossibilitat que existeix. Queden informes preceptius no vinculants. El Consell Econòmic i Social no els té. I em va transmetre del que disposava via correu electrònic a les 17:30 o 17:45. Entenia, particularment, que la tramitació no hauria de ser un problema. Sí, potser, la qualificació. Vàrem analitzar tot de nou abans de l'acte d'entrar un recurs a Sindicatura, demanant la retirada de la tramitació i qualificació de la llei, així com vam valorar, si hi havia reglament del Consell, ens podíem acollir a l'article 113 a la presentació d'una moció abans de l'inici de la sessió d'avui davant del Ple del Consell General, per debatre sobre la qualificació d'extrema urgència i necessitat únicament.

En tot cas, aquest mecanisme, entenem que no ens garanteix —o evita— un fet major: l'absència de l'informe dels fets. Vist jurisprudències existents i comparades, aquest grup entén que, si això s'aprova així, això pot dur a l'inici de tot un tipus de recursos judicials per part de tots els ciutadans i empreses que així ho vulguin o es considerin afectats. A ningú se li pot impedir el dret de plantejar, en tot cas, un recurs —és un tema lliure—, però creiem que no és bo fonamentar-ho. Per això hem actuat així.

Alhora, com a consellers creiem que es vulneren els nostres drets constitucionals i dels electors que ens van recolzar i no. No podem dur la nostra tasca parlamentària d'aquesta manera. Senyor Gallardo, vostè va enviar ahir a la tarda una acta del Consell Econòmic i Social. [...] l'informe, que ja en vam parlar. Si bé a la documentació tramesa s'hi estableix una memòria justificativa i de perspectiva de gènere del Projecte de Llei de mesures per millorar el poder adquisitiu de la ciutadania, en base al que estableix l'article 90 del Reglament del Consell General, no disposem, de moment, com he dit, del document jurídic o informal que justifiqui o acrediti clara per què aquesta llei es tramita pel procediment d'extrema urgència en base a l'article 113.

Nosaltres no veiem com s'ha pogut qualificar el text en aquest sentit amb la documentació que disposem. I el més ajustat a dret, hauria sigut tramitar el projecte de conformitat amb el procediment ordinari de l'article 92 i concordants del Reglament del Consell General, i completar amb l'informe del CES. Aquest dictamen previ preceptiu del CES davant de la Llei qualificada, en concret de l'article 32 de la Llei vigent, del 32/2018 del 6 de desembre, qualificada d'acció sindical i patronal. Tot i que la memòria preveu que davant d'aquesta situació, el Govern es veu obligat a donar resposta decidida i valenta, però també consensuada, amb els agents economicosocials consultats en el marc del Consell Econòmic i Social, a través de mesures [...] a potenciar 3 eixos: de sostenibilitat de l'economia, la social i la mediambiental. I creiem que s'hauria d'haver llegit aquest informe, si és que no disposa.

Tot això seria quant a la forma. I alhora, aprofito per dir que el nostre grup parlamentari de Terceravia, al llarg d'aquesta legislatura, tots els seus actes que ha fet han sigut d'estar al costat de tothom, febles i no febles. Quant al fons que motiva el projecte de llei, si entrem al contingut del projecte llei, des de Terceravia volem significar que no queda acreditada

quina repercussió real tindran aquestes mesures a l'economia andorrana. Aquestes mesures creen encara més incertesa. Quin document previ d'anàlisi de la situació hi ha i es preveu en un futur? Què succeeix al nostre entorn? Què genera aquesta espiral d'inflació? Per què es discrimina entre empreses i treballadors?

Exemple. Què passa amb els treballadors que tenen una antiguitat a l'empresa inferior a 12 mesos? És a dir, si un treballador entra a treballar en una empresa a l'1 del 9 del 2021, a 1 del 6 del 22 encara no ha complert l'any de treball. Se li ha d'incrementar el salari, o no? Com ho fa, l'empresa, per compensar aquesta pujada salarial? Vostès volen incrementar les pensions de la Caixa Andorrana de Seguretat Social, un import brut inferior al salari mínim interprofessional. Sembla que el mínim de 25 anys exigint pot ser excessiu, ja que el projecte de llei està adreçat a millorar el poder adquisitiu de les pensions que resideixin a Andorra. La pregunta és, la pregunta que es planteja és per què se li actualitza la pensió a una persona que hagi cotitzat 25 anys i una persona que hagi cotitzat 24, 23 o 20, no, quan precisament a més anys cotitzats, més pensió es té.

L'establiment d'aquest límit d'any de cotització fa perdre l'objectiu d'aquest article, que hauria de ser d'actualitzar la pensió de totes les que van rebre una pensió per sota del salari mínim, independentment dels anys de cotització. Creiem que aquesta forma no és la correcta de fer-ho. I més, si creiem que hi pot haver aquests indicis que això ja d'inici, surt viciat. Per això hem actuat presentant aquest recurs i no votarem a favor de la presa en consideració d'aquest projecte de llei i esperarem la resolució.

Moltes gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Pintat.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata, senyor Pere López. És el vostre torn.

El Sr. Pere López:

Gràcies, senyora síndica.

Andorra viu, segurament, el seu pitjor moment quant al poder adquisitiu de les famílies, dels petits empresaris i dels autònoms. Som ja de ple en la pitjor crisi de la història recent del nostre país en aquesta qüestió. Mai viure a Andorra havia estat per a moltes famílies ni tan car ni tan difícil. Mai l'habitatge havia estat tan car. Ni l'energia, ni els carburants, ni els aliments, ni tan sols alguns dels serveis públics.

És ben cert que en aquesta situació hi ha, com a mínim, dos grans blocs de causes: unes més estructurals i unes de caràcter més conjuntural. En el primer bloc, en el de les estructurals, segurament hi hauria molts temes a tocar, però n'hi ha un d'absolutament central. I no és altre que l'habitatge. El seu cost, les dificultats d'accés, l'angoixa, la incertesa i els abusos en un mercat clarament desequilibrat. I aquesta no és una situació nova, és una situació que arrenca, com a mínim, des de l'any 2016, any en què es va suprimir el departament d'Habitatge, en el que es va començar amb la insistència, amb la negativa, a construir un parc públic d'habitatges de titularitat pública. Es va negar repetidament aportar

transparència en aquest mercat i planificació. D'aquest període neixen les primeres iniciatives presentades pel PS en aquesta matèria. Esmenes al pressupost per construir o rehabilitar habitatge de titularitat pública, el Registre de la Propietat, propiciar la col·laboració administrativa entre administracions per a l'intercanvi d'informació. Cap resposta positiva ni cap possibilitat, tan sols, de debatre.

Posteriorment, van arribar les eleccions de l'any 2019. Allà sí, PDA va formular tota una sèrie de propostes en matèria d'habitatge, intentant mimetitzar el programa del PS en aquesta matèria. Propostes, d'una banda, flagrantment incomplertes. Recordaré, només, algunes de les propostes estrella. Un fons publicoprivat que estaria creat en els sis primers mesos de legislatura. Solucions als pisos buits. Programes públics de rehabilitació d'habitatges per als col·lectius més vulnerables. I encara més. Això d'una banda. A l'altra banda, hem vist com el que havia de ser el Ministeri de l'Habitatge es reconvertia en el Ministeri de la Construcció, agafant les propostes de l'Acoda amb el seu gerent al capdavant d'aquest ministeri i amb propostes d'ultraliberalització del mercat, de reduccions d'impostos, de reduccions de cessions sense cap mena, mai, de contrapartida, amb límits de preus o en propostes per començar a constituir un parc d'habitatge públic.

Un altre dia, perquè avui ens portaria segurament tota la sessió, podrem parlar d'aquest boom immobiliari, de en quines condicions s'està produint i com una inversió estrangera totalment desbocada està desplaçant a la classe treballadora dels pisos i de l'habitatge. En tot cas, no són aquests pisos promoguts per aquesta política ultraliberal —pisos majorment de luxe— els que ajudaran a resoldre una problemàtica cada vegada més àmplia i amb més derivades.

En aquesta legislatura, des del Partit Socialdemòcrata i des del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, hem insistit i redoblat en propostes concretes. Entre moltes altres, la definició, i afegides a les anteriors, la definició de preu assequible, l'establiment d'índexs de preus, mesures que afavoreixin tots aquells habitatges que se situïn per sota d'aquest índex, aportar transparència al mercat amb dades, mentre vostès continuaven, a més de amb les polítiques ultraliberals, amb polítiques de caràcter marcadament inflacionista.

Alhora, hem fet esmenes al pressupost per dotar el pressupost de partides per donar solució a aquesta problemàtica. De quina altra manera, sinó, es pot resoldre un greu problema, que no sigui amb partides al pressupost? Al pressupost de l'any 2022 no hi havia cap partida, ni gran, ni petita, per a l'habitatge a preu assequible. Ahir, en un debat que vam tenir a la Massana, el raonador ens explicava, per exemple, com la mitjana europea en habitatge públic és d'un 13 % del total del parc immobiliari. I que en territoris amb condicionants com els que tenim a Andorra, territoris amb poc terreny, amb terreny car, aquest percentatge és fins i tot superior: del 20 al 25 %. I com a Andorra, amb dades o amb paraules del propi raonador, aquest percentatge és del 0,0. I Andorra té —i hauria tingut— moltes possibilitats en matèria de rehabilitació per l'habitatge de titularitat pública.

Al nostre entendre, doncs, no s'entén. És impossible parlar del poder adquisitiu de les famílies deixant de banda l'element que més el condiciona, que és l'accés i el cost de l'habitatge. I ho hem anat anticipant els darrers 4 o 5 anys. Alertant, d'una banda, però sobretot posant sempre propostes clares i concretes al damunt de la taula. El fracàs de la

seva política d'habitatge és, avui en dia, del tot patent. Però vostès, com hem vist en aquest projecte de llei, continuen tancats en banda.

Senyor Gallardo, no pot parlar alegrement de diàleg en el si del Consell Econòmic i Social quan les propostes fetes per sindicats i patronals, totes dues bandes —moltes d'elles vinculades al tema de l'habitatge—, ni tan sols cap d'una d'elles ha estat incorporada al projecte de llei definitiu. I és que avui en dia aquesta problemàtica creixent ja no és només una qüestió de treballadors i d'inquilins, sinó també una qüestió de manca de mà d'obra i que acabarà afectant la competitivitat i la productivitat de les empreses.

I podríem seguir i seguir minuts i més minuts parlant de la nostra voluntat de diàleg, d'asseure'ns, de planificar i de trobar consensos en aquesta matèria. Per exemple, amb el pacte d'estat d'Habitatge, una proposta que està damunt de la taula des de fa dos anys. Amb una política, la política d'habitatge que, al nostre entendre, demana d'una governança múltiple. Vostès sols no tenen solucions per a la problemàtica de l'habitatge. I a les proves i a la situació actual ens referim. Però us diré també una cosa. Si nosaltres governéssim tampoc tindríem, sols, solucions per a l'habitatge. El que cal fer és seure, trobar-se i assolir acords nacionals i polítics, i també amb la societat civil. I en aquest punt, en aquest moment tan complicat, és el que estem dient des del PS, des dels sindicats i, també, des de la CEA.

I per la seva banda, ha estat del tot impossible tenir ni tan sols resposta a les propostes que hem presentat. I no ho dic, o no ho diem, només des de la literalitat de veure com la llei va entrar a tràmit parlamentari sense haver donat contesta a les propostes enviades, sinó que, des d'un punt més global, per tot el que ha succeït, acabo de relatar, en els darrers anys i en l'actual context.

Quant al projecte de llei és més, des del nostre punt de vista, el que no hi és o el que nosaltres hauríem volgut que hi fos, i per això vam remetre unes propostes que vostès ni tan sols s'han dignat a discutir amb nosaltres, que no pas el que hi figura. També parlarem del que hi figura. Ens sembla que no hi ha massa alternativa en un context tan complicat com l'actual, en el que pugen els lloguers, pugen els contractes, pugen els manteniments, pugen les assegurances, la llum puja un 25 %, els carburants pugen. Estem en un entorn d'inflació entre el 6 i el 7 %. La darrera dada, si no m'equivoco, és d'una inflació del 6,5 %. Amb altres despeses, com els aliments o la roba també en aquests nivells d'increment de despeses no veiem massa alternativa que corregir la pèrdua de poder adquisitiu per als salaris més baixos i per a les pensions més baixes.

Per tant, són accions que cal prendre, evidentment, però que no van a l'arrel del problema i que sense una planificació i amb decisions més a llarg termini caldrà seguir prenent de manera recurrent. Els 1.200 euros de salari mínim, més enllà que no compleix amb el 60 % establert a la Carta Social Europea, donada la pujada del cost de la vida que hi ha hagut i l'actual nivell d'inflació, és a hores d'ara ja insuficient. Si no es vol planificar, si no es vol atacar els problemes estructurals, els increments salarials i de pensions que es puguin acordar poden acabar seguint sent insuficients. I això acabarà portant no només més problemes socials dels que ja existeixen, sinó, llavors sí, veritables problemes de competitivitat a les empreses.

El nostre vot serà una abstenció. I no és un retret, però sí que és una constatació. Ens agradaria haver-nos pogut seure amb vostès per parlar d'aquesta qüestió. És una reflexió que no ens agradaria fer perquè, sobretot no resol cap dels problemes que tenim damunt de la taula. Però, senyor Gallardo, no pot dir en la seva intervenció que els grups parlamentaris també han pogut fer aportacions. Però, en tot cas, literalment, han pogut fer aportacions perquè hem pogut fer aportacions, el que no hem tingut ni tan sols dret és a tenir resposta i discutir en una taula al voltant de les nostres aportacions.

Tot i l'experiència dels darrers cinc anys que he descrit al llarg de la meva intervenció, no perdem l'esperança de poder fer el que no ha estat possible, una vegada més, amb aquest projecte de llei abans de que acabi la legislatura. Potser ens equivoquem, ahir també ho deia el raonador a la Massana, però tot apunta que si els moments actuals són ja prou difícils, el que espera al final d'aquest any i el principi del següent, quan, entre altres informacions, es coneixerà quin és el nivell d'inflació de final d'any, poden ser-ho encara més fins i tot. En tot cas, aquí estem.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies a vostè, senyor conseller.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, senyor Carles Enseñat. Teniu la paraula.

El Sr. Carles Enseñat:

Gràcies, senyor nunci. Gràcies, senyora síndica.

L'article 60 de la Constitució, de la nostra Constitució, diu: «En els casos d'extrema urgència i necessitat, el Govern podrà presentar al Consell General un text articulat perquè sigui aprovat com a llei en una votació de totalitat en el termini de 48 hores. Les matèries reservades a llei qualificada no poden ésser objecte de delegació legislativa ni del procediment previst a l'apartat 1 d'aquest article». Recordem... És el mateix, en aquest cas, és el procediment que estem emprant en aquests moments, que és el d'extrema urgència.

Quan anem a l'article 113 del Reglament del Consell General, que bàsicament és de la legislació d'extrema urgència i necessitat, diu: «Quan el Govern presenti al Consell General un text articulat per a ésser aprovat com a llei d'acord a l'article 60.1 de la Constitució, és a dir, el d'extrema urgència i necessitat, n'indicarà el seu caràcter d'extrema urgència i necessitat, així com la seva justificació —la seva justificació—, a fi i efecte que la Sindicatura —recordo— la Sindicatura es pugui pronunciar. Les matèries reservades a llei qualificada no poden ser objecte d'aquest procediment».

És a dir, el que la Constitució i el reglament del Consell ens indiquen és que, a decisió de Govern i presentant davant de la Sindicatura un informe que justifiqui el caràcter d'extrema urgència i necessitat, excepte per a aquelles lleis que, en aquest cas, queden reservades per llei qualificada, es tramitarà en el termini de 48 hores i s'aprovarà pel Consell o, si no és possible, es votarà en contra. Aquesta llei, per tant, al nostre entendre, compleix tots

aquests procediments i compleix totes les previsions que tant la Constitució com el Reglament del Consell indica per una llei d'extrema urgència i necessitat.

Parla d'un informe de justificació, la justificació per la qual el Govern declara la seva urgència i necessitat, no la justificació que necessiten els consellers generals, en aquest cas de l'oposició, per decidir si votaran la llei d'extrema urgència i necessitat. Aquest informe que vos demaneu, en aquest cas del Consell Econòmic i Social, és un informe que el Govern decideix demanar per tal de tenir, en aquest cas, més guia de cara a entrar un procediment com és l'actual. En cap cas és l'informe justificatiu de per què demanen l'extrema urgència i necessitat. Per tant, nosaltres entenem que Sindicatura ha fet el que havia de fer, que és justament atorgar el caràcter d'urgència i necessitat, vist que es compleix tant el Reglament com la Constitució.

Parant un segon a la forma, abans d'entrar al fons, simplement recordar-li quin ha sigut el calendari. El 27 de maig el Govern envia, simplement perquè estiguessin informats els presidents dels grups parlamentaris, el projecte de llei. En aquest cas, es fa constància que aquest projecte de llei és un esborrany, que està obert a comentaris i canvis i aportacions per part dels altres grups parlamentaris. Es donen les gràcies justament, i el senyor López demana les actes del Consell Econòmic i Social, que li són enviades, té raó vostè, amb una mica de retard, però li són enviades. El 2 de juny, és a dir, una setmana més tard, el Grup Parlamentari Socialdemòcrata envia les propostes i, en aquest cas, no és ben bé del tot cert que no siguin acceptades cap d'elles, perquè —ja en parlarem després— n'hi ha una que sí que és acceptada. I el 7 de juny, 48 hores d'aquest Consell, Govern aprova la tramitació de la llei en Consell de Ministres i envia un informe de sis pàgines per als vuit punts que el PS havia, en aquest cas, enviat com a propostes. És a dir, sí que li contesten. Potser no li contesten el que vos voleu, però contestar contesten. La tramitació s'inicia com a habitual i la Sindicatura en dona ordre i publicació. Òbviament, no ho rep per WhatsApp, la Sindicatura. La Sindicatura ho rep a través de la Secretaria General del Govern. O sigui, vos ho rebeu per WhatsApp, però rebeu com a deferència com a president d'un grup parlamentari. En cap cas ho rebeu o ho rep la Sindicatura per WhatsApp. Diguem les coses una mica clares.

Entrant ara al fons de la llei, i tal com ja ha explicat àmpliament el ministre senyor Gallardo, la llei que avui debatem i que tot seguit votarem conté quatre articles i quatre disposicions finals. A part de la disposició de l'entrada en vigor. El primer article, i sense ànim de ser redundant, revalora tots els salaris inferiors al salari mitjà, que, recordem, és de 2.158 euros, tots els salaris inferiors a aquests 2.158 euros mensuals han de ser incrementats, obligatòriament, amb l'IPC de l'any passat. És a dir, amb un 3,3 % respecte al 31 de desembre. Queden exclosos, lògicament, aquells salaris que els empresaris o les empreses ja van revalorar amb l'IPC publicat al gener o per aquells treballadors que encara no porten un any des que van ser contractats.

No és un retret, és una constatació: vostès s'abstindran a la pujada de tots els salaris inferiors als 2.158 euros. I vostès —no és un retret, una constatació— hi votaran en contra. El segon article incrementa totes les pensions de la CASS inferiors al salari mínim, és a dir, totes les pensions inferiors a 1.200 euros. Aquestes pensions es revaloraran un 3,6%, exactament el mateix percentatge que s'ha incrementat el salari mínim i al qual després em

referiré. No és un retret, és una constatació: vostès votaran en contra de pujar les pensions inferiors al salari mínim, és a dir, les pensions inferiors a 1.200 euros. I en el cas del Partit Socialdemòcrata s'hi abstindrà.

El tercer article de la llei aprova un pressupost extraordinari per finançar les mesures de millora del poder adquisitiu de la ciutadania, que es calculen seran de l'ordre de 10 milions d'euros per a aquests pròxims sis mesos. En aquest import es calcula tant l'impacte de les mesures incloses a la llei com aquelles que s'han desenvolupat per via de decret. És a dir, 1,5 milions d'euros pel Pla Renova extraordinari, per un Pla Renova d'estalvi; 3,5 milions d'euros per al transport públic per a tots els ciutadans del nostre país; 1,5 milions d'euros d'increment de les pensions a càrrec de Govern zero coma...o 450.000 euros d'increment de les beques d'educació i 1 milió d'euros d'increment dels ajuts d'afers socials. Torna a no ser un retret, és una constatació: vostès votaran en contra de totes elles. Per tant, estan votant, a la vegada, en contra del transport públic gratuït, del Pla Renova extraordinari, de l'increment de les pensions a càrrec de Govern, de l'increment de les beques d'educació i de l'increment de les ajudes d'afers Socials.

L'últim article, i abans de les disposicions finals, ajuda a la implementació d'una simplificació dels tràmits de les empreses i d'emprenedors, fent que tres tràmits passin a ser un de sol, aconseguint que durant la liquidació dels impostos es faci, també, la presentació de comptes i la resposta de l'enquesta d'activitat econòmica. Això respon a la voluntat del Govern que hi hagi menys tràmits i que aquests siguin més ràpids i més simples per als ciutadans. I torna a no ser un retret, sinó una constatació: vostès s'abstindran i, per tant, no volen la simplificació dels tràmits. O en aquest cas, vostès no tenen una paraula sobre la simplificació dels tràmits i vostès no la volen, perquè la votaran en contra. Recordem que les lleis, en aquest cas, es poden votar article per article i, per tant, vostès podrien dir: «Miri, jo aquest article concret estava a favor», però vostès diuen: «No, no a tota la llei, a tots els articles en global». Ja sé que el procediment no és aquest, però vostès podien haver dit quins articles, dels quatre que hi ha, quins dels quatre que hi ha està en contra. Perquè no n'he vist cap d'ells que, aparentment, li sigui contrari.

Pel que fa a les disposicions finals, es rebaixa l'IGI per productes d'higiene femenina i els bolquers per a nadons, passant aquest impost al tipus reduït de l'1 %. Torna a ser una constatació: vostès no estan d'acord amb rebaixar l'IGI per a productes d'higiene femenina i bolquers per a nadons.

Es modifica la Llei d'impuls de transició energètica i del canvi climàtic per tal que el punt de producció d'energia verda no hagi d'estar situat al mateix lloc que el punt de consum d'aquesta energia, sempre que sigui el mateix propietari. Imaginem, per exemple, un domini esquiuable. Aquesta iniciativa incentiva la inversió en energies renovables i, per tant, ens fa menys dependents de l'exterior, més sobirans i ens ajuda a estalviar com a país. Torna a no ser un retret. Però digui'm, exactament, el per què estan en contra d'aquesta mesura.

Es modifica també la Llei de la comptabilitat dels empresaris establint una pròrroga de dos anys a l'obligació dels empresaris de la presentació de comptes per a autònoms i treballadors per compte propi amb facturacions inferiors a 150.000 euros. Potser és aquest el punt que els incomoda, ja ens ho faran saber.

Per últim, la disposició final quarta encomana el Govern a revisar l'impost pels habitatges buits, fent-lo més eficient, i en això també volem dir més efectiu i més sever, a la vegada que instant a fer-lo finalista. És a dir, que tota la recaptació es destini a la promoció d'habitatges de protecció social o d'habitatges a preu assequible. Sabem que aquest tema no pot ser el que els porta a votar en contra o abstenir-se, justament perquè ve d'una proposta seva.

Una vegada repassada la llei, voldria també fer una síntesi dels decrets que el Govern ha aprovat les últimes setmanes i que acompanyen aquesta llei de mesures per millorar el poder adquisitiu de la ciutadania. Decrets i llei són un tot i no es poden separar uns de l'altre. Doncs si amb aquesta llei aprovem el paquet que per matèria queda reservat al legislador, el Govern també ha fet la seva feina aprovant totes les mesures que li són pròpies i que també serveixen a la finalitat última de servir el poble andorrà, adaptant-nos a la realitat de cada moment econòmic i social del nostre país.

Deixin-me, doncs, que faci un resum per recordar totes les mesures i poder votar la llei coneixent el conjunt i no una part. També per celebrar-les i felicitar el Govern per haver adoptat les mesures. Primerament, pujar el salari mínim, novament, situant-lo en 1.200 euros mensuals. És a dir, pujant-lo des de l'inici d'aquest 2022 en un 7 %. Aplaudim la mesura. Ja vam dir que, si era necessari tornaríem a pujar el salari mínim, i així ho hem fet, responent a una situació hiperinflacionista que minva el poder adquisitiu de les famílies.

Segon, augmentant totes les prestacions econòmiques de serveis socials que, com saben, estan lligades al salari mínim i que, per tant, també s'han pujat en aquest 7 % durant el 2022. Tercer, fent una nova convocatòria d'ajuts a l'habitatge de lloguer per un import total de 350.000 euros per tal que més persones s'hi puguin acollir. Quart, aprovant un Pla Renova extraordinari destinat a l'estalvi energètic i amb una dotació d'1,5 milions d'euros. Cinquè, flexibilitzant els ajuts a l'ensenyament obligatori i els ajuts a l'ensenyament superior amb el doble objectiu d'incrementar els ajuts i, a la vegada, que més famílies s'hi puguin acollir. Sisè, reduint el preu del transport escolar per tal que les famílies tinguin menys despeses. Setè, reduint el preu del carburant per als professionals del sector durant com a mínim sis mesos. I vuitè, fent d'Andorra un dels pocs països al món amb el transport públic gratuït.

Aquesta mesura, que serà d'aplicació a partir de l'1 de juliol d'enguany, és a dir, d'aquí no fa ni vint dies, estem segurs serà de vital transcendència per a l'estalvi econòmic dels ciutadans, la millora de la mobilitat viària i humana, l'increment de la independència de les persones i l'autonomia personal, així com un important estalvi energètic per al nostre país com a conjunt. És una aposta de país, del que volem ser i com ens volem projectar al món. I per això, felicitem el Govern per la decisió que, ben segur, tindrà un impacte immediat que tots podrem gaudir.

Per tot l'exposat, els grups parlamentaris Demòcrata, Liberal i de Ciutadans Compromesos votarem «sí» a les mesures per millorar el poder adquisitiu dels ciutadans del nostre país.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies a vostè, senyor conseller.

El Govern desitja intervenir. Senyor Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies, senyora síndica.

I gràcies, com no pot ser d'una altra manera, als grups de la majoria en nom del Govern però sobretot en nom de les ciutadanes i els ciutadans del país, que, en definitiva, són qui estan esperant l'aprovació d'aquest projecte de llei. Perquè, no ens equivoquem, aquest debat el podríem abordar des de tres formes: des del fons de les mesures, que és el que no hem fet; des de debats reiteratius, que avui no toquen, que ja hem tingut i que tindrem l'oportunitat de tornar a tenir a la tardor, com en matèria d'habitatge, o des del debat de les formes. I avui, en aquesta cambra s'ha evitat parlar del fons, del que són les mesures, de com ajudaran aquestes mesures a la ciutadania i de l'efecte positiu que tindran.

Per tant, el que hem vist avui és que la solució en aquesta cambra que se'ns ha proposat és, d'un costat asseure'ns per parlar, per trobar solucions a una situació d'urgència i d'emergència i, de l'altre costat, la necessitat i la prioritat de fer una anàlisi macroeconòmica a l'hora de prendre decisions, que la puc compartir, però davant de la necessitat i la urgència de la situació, no era el procediment que estava a l'abast per reaccionar ràpid. Perquè aquest Govern s'asseu, aquest Govern analitza, aquest Govern estudia, encarrega, però sobretot, el que fa aquest Govern és actuar. Actua i dona resposta als ciutadans i a les empreses davant de moments de dificultats, com hem fet ara, com hem fet en el passat més recent i com continuarem fent d'aquí a final de legislatura. Perquè ha estat el tarannà, l'obligació i el compromís d'aquest Govern de coalició.

Dit això sobre les formes o sobre el fons, perdó, no he sentit cap crítica a les aportacions que té aquesta llei perquè, sincerament, crec que no la poden fer. Perquè cap de les mesures que s'ha proposat són mesures que no ajudin, en major o menor mesura a les ciutadanes, als ciutadans i també, en algun cas concret de les mesures, a les empreses i petits empresaris del país. Per tant, no hi ha cap crítica ni cap retret a les propostes concretes que hi ha en aquest projecte de llei perquè no el poden fer. No el poden fer, perquè totes sumen. Podem parlar si són suficients o no, però sobre les que està en aquest projecte de llei no en poden fer cap. I aquest és el debat de veritat que es mereix la cambra i que es mereixen els ciutadans d'aquest país.

Per tant, davant d'això, el que fem nosaltres és actuar, proposar i acompanyar i donar respostes efectives i ràpides als ciutadans. I segurament no en la millor de les formes. I aquí comparteixo amb el senyor Pintat que, segurament, les formes les podríem haver fet millor en algun cas. En algun cas, les formes, i en altre, donar compliment a algun dels preceptes que per llei tenim l'obligació de fer. Però, i ho lligo ara, ja, amb les intervencions a nivell particular, no se'ns va reclamar, aquest informe preceptiu del CES i no vinculant en la tramitació de totes les lleis de mesures urgents que es van fer durant la pandèmia, per exemple, amb les afectacions que hi havia sobre el desplegament dels ERTO. Lleis que

van passar pel Consell Econòmic i Social. I això no va impedir que aquesta cambra, i especialment el seu grup, com ha manifestat vostè i ha estat així, sempre donés suport, perquè vostès pensaven que eren mesures necessàries davant de la situació d'emergència.

Estem en una situació d'emergència. Estem en una situació de necessitat i, per tant, la tramitació d'extrema urgència i necessitat estava més que justificada pel Govern i el que ha fet en aquest cas el Govern és tramitar, com s'ha tramitat en les anteriors ocasions amb extrema urgència i necessitat, fent la consulta al Consell Econòmic i Social. I sí, sense un dictamen. Perquè és un organisme que a penes porta en funcionament un any i mig del qual els membres que en formen part, començant pel Govern i els diferents representants, encara estem aprenent el funcionament, el rol i les capacitats d'aquest organisme. Que no hi hagi dictamen sobre els textos que s'han portat o aquest últim no vol dir que no s'hagin reconduït o no s'hagin tingut en compte les valoracions, els antecedents i les aportacions, que estan totes elles recollides en les actes del Consell Econòmic i Social, totes elles, que a fi i efecte, és el que reproduirà el dictamen de cadascuna de les decisions que s'han pres en aquest Consell Econòmic i Social.

Per tant, en absència d'aquest dictamen, que és cert que no hi ha estat ara ni hi ha estat en qualsevol de les anteriors tramitacions de lleis d'extrema urgència i necessitat amb afectacions sobre mesures econòmiques i socials, no vol dir —no vol dir— que no s'hagin tractat els temes, ni el Consell Econòmic i Social, és cert, no sempre amb el consens de tothom, ni el consens al 100 per cent, entre altres coses perquè la representació present i prevista en el propi Consell Econòmic i Social, en alguns temes en concret, amb postures legítimes però totalment oposades, fa difícil el consens. Però el que no es pot obviar ni dir és que això, aquestes mesures, com les anteriors lleis, s'han tractat al Consell Econòmic i Social.

Jo no vull fer un debat sobre les formes. Ja li accepto i admeto que les formes sempre es poden millorar, que tenim l'obligació de complir amb el tema del dictamen del Consell Econòmic i Social, preceptiu i no vinculant, però que no ens ha impedit en el passat saber reaccionar —passat més recent— davant de la necessitat de donar respostes a la ciutadania en els altres textos que s'han tramitat anteriorment. Evidentment, és l'obligació i primer la meva, com a responsable del Ministeri d'Economia i del Departament d'Ocupació, que aquests dictàmens, que s'han de fer de manera preceptiva i vinculant, es passin a fer de manera correcta en la tramitació dels propers textos que s'hagin de passar pel Consell Econòmic i Social.

Però parlar de les formes, parlar de si s'han enviat els missatges d'una manera o d'una altra, si s'han enviat per correu o si s'han enviat per WhatsApp, quan jo crec que el president del Grup Parlamentari Demòcrata ho ha explicat molt bé. Al final el que s'ha facilitat és, per una qüestió de cortesia, molt abans del que tocava la tramitació per urgència, que poguessin tenir els presidents la informació necessària, facilitant informació que, necessàriament, no tenim l'obligació de tramitar tampoc, però que, per cortesia, s'ha intentat donar resposta —potser no amb la diligència que vostès desitjarien, ja els ho accepto—, però com he dit al principi, aquest Govern, a part d'analitzar i d'asseure's a parlar, també treballa. No només el Govern sinó tots els treballadors públics que estan en els diferents departaments. Gestionem la urgència i gestionem el dia a dia.

El senyor López el que ha fet és desenterrar el discurs sobre l'habitatge —que suposo que el tenia preparat per a la tardor quan el ministre Filloy porti les mesures amb relació a l'habitatge— i com no ha tingut cap proposta concreta més enllà de temes d'habitatge, propostes que, en el cas d'implementar-se, no tindrien un efecte immediat ni ara per millorar el poder adquisitiu de les persones, ha recorregut aquest discurs que ja ens ha fet i que ens tornarà a fer a la segona part de l'any quan parlem altre cop de les mesures de l'habitatge.

Perquè, clar, sembla que aquest Govern no ha fet res sobre l'habitatge per al senyor López. Aquest Govern augmentant els salaris avui, el salari mínim, ajudem a pagar a les famílies, a tenir més capacitat per pagar l'habitatge. Augmentant els salaris que estan entre el salari mínim i el mitjà, ajudem a les famílies a pagar la renda de l'habitatge. Augmentant els ajuts a l'habitatge, que fa aquest text, ajudem a les famílies i a les persones a fer front a aquest problema, que és el problema més important i que més preocupa en el dia a dia de les persones.

Estem amb mesures prorrogades en quant a venciment dels contractes, que això no ho ha aprovat el Grup Parlamentari Socialdemòcrata. Això és una iniciativa que ha portat el Govern i que segurament tornarà a valorar i avortar si és necessari, el ministre Filloy. Per cert, una mesura que és la que millor —i no dit pel Govern perquè vostè no ho qüestioni ja que esmenta tant el Raonador del Ciutadà— la que millor resposta immediata ha donat a la problemàtica de l'habitatge, paraules del Raonador del Ciutadà. Per tant, si s'ha d'utilitzar el Raonador del Ciutadà per a algunes coses, utilitzem, evidentment, el segon criteri per a tot.

Per tant, el Govern s'ha focalitzat, treballa per la problemàtica de l'habitatge, que és una problemàtica que ha exposat moltes vegades el ministre Filloy que no té solucions immediates. Avui m'agrada que vostè ho hagi reconegut, que vostès tampoc ho solucionarien. Per tant, sempre ho ha dit el ministre Filloy, no hi ha fórmules màgiques, no hi ha solucions immediates. Hi ha solucions que es poden prendre avui i que tindran efectes a mitjà termini en el millor dels casos. I sobre això el Govern ja hi treballa. Però jo insisteixo, no és el dia de parlar de polítiques d'habitatge. Això ja es farà en el debat que hi haurà, evidentment, sobre les mesures que portarà el Ministeri de Territori i Habitatge per continuar donant solució a la situació i la problemàtica de l'habitatge.

Per tant, no parlem d'incrementar el salari... Bé, sí, vostè ha fet un esment. Ha dit que continuem estant sense arribar al 60 % del salari mínim pel que fa al salari mitjà que recomana la Unió Europea o la Carta Social Europea. Compartir amb vostè que l'acord del 7 de juny, d'aquest 7 de juny, pel Parlament Europeu i el Consell de la Unió Europea, va assolir, amb relació a la proposta de Directiva sobre els salaris mínims adequats, per exemple, un text aprovat que preveu mecanismes per establir els salaris mínims adequats. Això aquesta setmana. I s'entén com a salaris mínims adequats el que els estats membres hauran d'avaluar si el seu sou mínim legal és suficient per garantir un nivell de vida decent, tenint en compte criteris objectius com ara les condicions socioeconòmiques del país, el poder adquisitiu o els nivells nacionals de productivitat o de desenvolupament. I demana i dona paràmetres la mateixa Unió Europea als estats perquè puguin avaluar si els seus salaris són salaris mínims adequats.

Els estats membres podran aplicar valors de referència indicatius, com ara el 60 % del salari medià brut i el 50 % del salari mitjà brut. Fent aquest exercici, Andorra, agafant el salari de 1.200 euros, si el posem sobre el salari medià, estem al 66,95 %, quan demana la Unió Europea que complim el 60 %. Podem parlar de salaris mínims adequats. I si parlem del salari mitjà, quan diu que hauríem d'arribar al 50 % a l'última dada —i no és la més favorable pel Govern, si ens remuntem a la dels dos mesos anteriors, encara seria més—, en lloc d'estar al 50, estem al 50 o 45 %. El Govern no ha renunciat a arribar al 60 % del salari respecte al que marca la Carta Social Europea. Ho ha dit el cap de Govern. Ho hem dit en reiterades ocasions. El Govern, el que intenta gestionar és com arribar-hi, a què les empreses puguin assumir aquest cost en benefici dels treballadors sense destruir llocs de treball, perquè això és una gestió responsable. I no és una política neoliberal ultraliberal. Perquè vostè diu que fem polítiques neoliberals, però és que les propostes que fan vostès són polítiques comunistes, que són intervencionistes, que el que volen és que intervinguem el mercat, que intervinguem els salaris, que intervinguem els lloguers.

Entre polítiques neoliberals o polítiques comunistes, cadascú pot triar en què se senti més còmode. Per tant, i una mica en la línia del que ha dit el senyor Carles Enseñat, no votar aquesta llei, no donar suport a favor d'aquesta llei, és no votar a favor de l'increment del salari mínim, no votar a favor de l'increment dels salaris que estan entre el mínim i el mitjà. És un no a la gratuïtat del transport públic. És un no a l'increment de les pensions inferiors al salari mínim. És un no a les ajudes en matèria de carburants. És un no a l'increment dels ajuts a l'estudi. És el contingut de la llei, que és el que vostès no han volgut discutir avui.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Gallardo.

Els grups desitgen intervenir? Començarem. Farem el torn com pertoca. Grup Parlamentari Ciutadans Compromesos, senyor Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells.

El Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit:

Gràcies, senyora síndica.

Crec que ja no cal allargar-nos més amb els arguments que s'han donat sobre aquesta matèria. I és una evidència que les persones, les famílies, les empreses, els treballadors, els autònoms, els assalariats... tothom, no a Andorra, sinó arreu, està passant un moment complicat. I a Andorra, com vostè molt bé ha dit, senyor Gallardo, estem actuant ara per ficar solucions ara a sobre de la taula, a diferència també del que fan altres governs. Per donar solucions a les rendes baixes, per donar solucions a les persones en risc d'exclusió social, de respondre, en definitiva, a una demanda social no només a Andorra, sinó a Europa o als Estats Units, o, en general, a tot el món, que permeti donar una solució a aquesta escalada inflacionària que no és culpa del Govern, que no és culpa del Govern —aquí sembla que es vulgui acusar el Govern d'aquesta escalada inflacionària—, que és culpa de les seqüeles de la covid, que és culpa de la guerra d'Ucraïna, que és culpa de la manca de recursos a nivell alimentari, a nivell manufacturer...

En definitiva, crec que tothom ja està més que al corrent de tots els problemes que hi ha a nivell mundial de subministrament de matèries primeres, de cereals, de menjar, en definitiva, de tot. I al final són solucions, avui, que posem sobre la taula, i pel que veig que posem sobre la taula els grups parlamentaris Demòcrata, Liberal, de Ciutadans Compromesos de la mà amb el Govern, vista la posició de vot dels grups de l'oposició, i que, com deia, posen solucions pràctiques per avui. I que entenc que, ideològicament, a algunes persones els hi puguin agradar més o menys, però que, si fem una reflexió a fons, són mesures que, com a mínim per ara, són necessàries.

El senyor Gallardo i el senyor Enseñat —els felicito per les seves intervencions— s'han referit a una sèrie de solucions que, no només amb aquesta llei que avui, pel que veig, sortirà aprovada amb el suport dels grups de la majoria, i també dels decrets que s'han anat aprovant ja des de l'època del de la còvid, de totes les ajudes que hi ha hagut en matèria social i econòmica, avui votem una llei que, juntament amb els decrets que ara mencionava que s'han anat aprovant, ajuda els petits empresaris en la tramitació dels seus papers. Ajuden a les pensions més baixes. Presenten ajuts a l'habitatge, ajuts a l'estudi. Millores amb el Pla Renova per a la millora de l'eficiència energètica. Reduccions en l'impost dels hidrocarburs. La gratuïtat del transport públic que, com ha dit el senyor president al Grup Demòcrata, inèdit a nivell mundial. El transport escolar més barat a partir d'ara.

L'augment dels salaris, no només els salaris més baixos. No només els salaris més baixos, sinó també aquells salaris per sota dels 27.000 euros anuals. La reducció del preu dels productes bàsics d'higiene femenina. I la millora en aspectes com a nivell energètic, com l'autoconsum energètic per a aquells que, per exemple, tenen plaques solars i produeixen energia elèctrica, i que això ho vull enllaçar, no només és beneficiós per a aquest aspecte, sinó també ho vull enllaçar amb un aspecte molt rellevant si ens comparem amb el nostre entorn econòmic més immediat. I és que, a diferència d'altres països, l'empresa que s'ocupa de l'energia aquí a Andorra, FEDA, no és una empresa comercial que cotitza en borsa i que busca maximitzar el seu benefici.

Tothom sabrà que als altres països, l'augment del cost de l'energia per les persones i les empreses ha sigut desorbitant i a Andorra fa molts anys que no s'ha pujat el cost elèctric i ara, lamentablement, s'ha d'acabar pujant. Però això respon a diverses coses. Primer, que l'energètica és estatal i, per tant, no és una comercial que busca maximitzar els beneficis, i això ha redundat en benefici de les famílies, de les persones, de les empreses, de tots. I segon, també s'ha de dir que la compra a llarg termini —si no recordo malament a deu anys vista— d'una gran part de l'energia que consumim a Andorra, juntament amb la producció que es fa aquí a Andorra —que, si no recordo malament, és el 26 % del consum intern—, fa que aquests augments tan salvatges que viuen els països de l'entorn, a Andorra, gràcies a això, s'hagi hagut d'augmentar perquè arribat un moment que també hi ha una part de compra al mercat que, com tothom sap, s'ha disparat i també té un petit impacte o gran impacte en el nostre consum energètic. Però en cap cas estem al nivell dels països del nostre entorn. I evidentment aquest any, ja sí, s'ha d'acabar pujant a aquest nivell, el cost de l'energia. Però que en tot cas estem lluny de tots els països del nostre entorn.

I també cal dir-ho, que el Govern s'encomana l'elaboració d'un pla d'equilibri econòmic i financer per posar-nos al dia en aquesta matèria. Bé, tot això, els salaris, les pensions, els

productes d'higiene femenina, els hidrocarburs, el Pla Renova, els ajuts a l'habitatge, els ajuts a l'estudi... Segur que em deixo punts, eh? Ara resulta que «per què si m'han enviat un whatsapp o un mail o no sé què...» uns votareu en contra els altres us abstindreu. Bé, aquest és el debat? El WhatsApp? Aquest és el debat, no? «M'han enviat un WhatsApp», «jo el volia dilluns, m'ho van enviar dimarts...» La informació s'ha enviat. Ara bé, si no la volen votar, ja ho explicaran.

Seguim discutint en matèria d'habitatge, que ja fa mesos que discutim; el Govern té una posició, vostès en tenen un altre. Aquí hi ha mesures que donen solucions a partir del moment en què entri en vigor aquesta llei. De salaris i pensions, d'ajuts, de transport públic, d'energia renovables. Votarem en contra i ens abstindrem. Bé. Jo els he de dir una cosa: si he de triar entre economia neoliberal o comunista, crec que ja em van coneixent. Jo em ficaré al costat de l'economia liberal perquè la intervenció constant que vostès proposen al final col·lapsa el mercat i porta pitjors conseqüències que les que ens porta el curs de l'economia mundial actual.

Per tant, com ja ha dit el senyor president demòcrata, el grup Ciutadans Compromesos votarem favorablement a aquestes mesures, a aquesta Llei amb caràcter d'extrema urgència i necessitat que dona solucions avui a les famílies d'Andorra.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor conseller.

Pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents, desitja intervenir, senyor Pintat? És el seu torn. Sí, on vulgui.

El Sr. Josep Pintat:

Sí. Gràcies, senyora síndica.

Primer voldria fer una precisió. Ha comentat el senyor Enseñat, dient que clar, que no fa cap retret. Només faltaria. Jo tampoc he fet cap retret perquè vostè adopta la posició de continuar i del que es plantegi...

La Sra. síndica general:

Senyor Pintat, hauria de parlar al micro.

El Sr. Josep Pintat:

Sí, perdó.

...o el que plantegem nosaltres no és correcte, no li faré cap retret. Només una puntualització. Quan jo he llegit el meu relat, un punt sí que l'he precisat. Que un cop estant entrada la llei, em va ser tramitada pels serveis del Consell General de la forma que es fa i que l'havia rebut per correu electrònic. Jo d'això no dic que ho hagués rebut per WhatsApp.

L'anterior, sí, ho vaig rebre per WhatsApp. I també m'ha quedat clar que senzillament el que vaig rebre per anterior era per una pura cortesia, perquè ni exposició de motius, ni memòria, ni res. Això també és una evidència. I si era per cortesia, vostès mateixos estan evidenciant que no hi ha ni extrema urgència ni necessitat. Bé.

Senyor Gallardo, vostè em diu que «aquí volem fer un estudi macroeconòmic i sense l'estudi macroeconòmic»... Bah. El que volem fer és molt senzill. I en aquest cas, les formes són el fons. I per nosaltres, des del nostre punt de vista, és important que hi hagi tota la seguretat jurídica. Creiem que no hi és. Per això hem fet un recurs. També és legítim. Altres pensen que no toca i pensen que això és irrellevant. D'acord. Però nosaltres no.

El que nosaltres creiem també, senyor Gallardo, és el que li van dir l'any passat, a l'entorn del mes d'abril, després d'una sessió de consell que havien d'aprovar unes mesures de la covid —ho vam comentar aquí, a peu dret— i era tan senzill com, a veure, tantes mesures per urgència, potser ara que la situació remet i anem de cara a un altre àmbit, vist tota la col·laboració que hem hagut de fer, poder valdria la pena plantejar alguna cosa de forma estable que no sembla que s'improvisa cada dia. Això, vam comentar-ho. Què es va fer, des del mes d'abril de 2021? S'ha continuat igual. Molt bé.

Dit això, m'ha dit del tema del Consell Econòmic i Social, i m'ha dit que estan treballant i que n'estan aprenent. I a mi em sembla molt bé. Jo no li faig tantes interpretacions. Jo només li dic que hi ha d'haver un dictamen. I el dictamen tampoc no pot concloure si hi ha d'haver anàlisi macroeconòmica, si hi ha d'haver el que ha dit cadascú i tingui la seva posició. Jo això no ho dic. Però en tot cas, sí que hi hauria d'haver una opinió de sí o no estan d'acord o no amb aquestes mesures. No és vinculant, però és preceptiu. Per tant, si vostè diu «uns han dit això, han dit l'altre». Bé, jo no poso en dubte la seva paraula. Però com a conseller, jo entenc que aquest dret no l'he tingut. I ja que ha tingut tanta cortesia que s'envia la documentació per WhatsApp, per dir-ho clarament, quan vaig anar a demanar informació entrada l'1 de maig, doncs suposo que se'm contestarà dins els terminis, que és el 27 de juny. Llavors ja ho mirarem, el que ha de fer el Consell econòmic, el que ha fet o el que no ha deixat de fer. Però bé, miri, si vostè si creu que no té importància...

Nosaltres creiem tornant al Consell que i hauria d'haver-hi un plantejament global, com a mínim de l'entorn de tot, econòmicament, de la situació en tots els àmbits. I creiem que aquí tothom podia opinar, tothom podia aportar les seves valoracions i propostes i al final, s'adoptava un acord i es tramitava l'informe. És una opinió. És una opinió, però en tot cas, dins el marc de la llei. I en tot cas, aquest Consell s'habilita el gener del 2019. Per tant, anem-ne aprenent. Estem al 2022. Hem passat uns quants anys.

Vostè em diu i invoca que «pels ERTOS no va fer falta». Miri allà aquest grup entendria que hi havia una autèntica urgència i necessitat. I va fer el que va poder. Vostès avui invoquen això. Molt bé. I em diu «sobre el fons no n'han parlat». Primera. Les formes són el fons. Segon. Avui vostès es lleven i diuen: «Avui puja el salari». Escolti, i per què no ho fem més endarrere? Què són aquests criteris? El fons també és un punt molt important.

La situació que avui es viu ve per la pandèmia, pels colls d'ampolla que hi ha hagut a la producció i ve, que és un factor menor, pel conflicte d'Ucraïna. Avui totes les economies hi ha un bé que necessiten o en disposen, que és el petroli. Tots amb més o menys grau. O

energies energètiques. Tots. I això ha generat unes pèrdues. I aquest és el punt de reflexió. Que l'hauríem pogut fer. L'hauríem pogut fer. No per la via d'extrema urgència i necessitat. Per la via ordinària. I se'n podria haver parlat. I després hi havia altres mecanismes si se'n volia emprar, i no s'han volgut emprar. Que amb els ERTA sí que es va fer.

I el punt que és clau i veig que és el que estan plantejant una mica els estats de l'entorn — i que crec que són un temari molt diferent i amb una capacitat molt diferent— i el mateix Banc Central Europeu, és que la inflació que s'ha generat des de l'esclat del conflicte bèl·lic més o menys l'han parat. I que la seva gran preocupació de fons són els efectes indirectes i l'espiral inflacionista que es pot dur a terme. I què apunten? Espiral inflacionista, perquè si les empreses traslladen les pujades als marges, això ho genera. I si alhora els salaris s'incrementen a la mitjana de l'IPC, doncs estàs en aquesta dicotomia. Aquest és el conflicte que tenen. I molts el que plantegen és que hi hagi acords entre les diferents parts. Perquè poca cosa poden fer més. Perquè no tenen un recurs que necessiten i depèn d'altres i estan en una situació de conflicte. Més totes les actuacions d'un banc central d'apujar tipus d'interès. Més totes actuacions de retirar l'oferta, tota la massa monetària que hi ha.

Tot aquest conjunt d'accions que són de l'entorn impactaran en l'economia andorrana. A més amb una diferència. L'economia andorrana és —per dir-ho clarament— 100 per cent importadora. Necessita importar productes per [...]. Per tant, és purament inflacionista. I ara vostès creuen que amb aquestes mesures ja ho resoldran. Ni n'han volgut parlar. Vostès creuen que canviant els plans d'equilibri, presentant memòries com presentada la llei, que en dos números molt senzills: quin impacte té la baixada de l'IGI? Amb una línia. 60.000. A sota? 65.000. Miri, està fent dues sumes que és copiar i enganxar. S'equivoquen en 5.000 euros.

Senyor ministre Jover, veig que riu, però és de memòria. És molt senzilla aquesta. Aleshores, és clar, si n'estan aprenent, aprenguin. Com a mínim faci les sumes i restes correctament, no? I li dic amb tota l'estima. Però escolti, està a la memòria. No cal entrar més. Perquè els uns sí i els altres no? Perquè un ho entén que Andorra hi ha els febles, no febles, hi ha de tot. A Andorra, com tot país, hi ha de tot. I s'ha d'ajudar a tots. Per què ja, d'un principi, es parteix «tu sí i tu no»? Les empreses que han pujat quan aquestes ja han pujat, no els toca, i les que no han pujat, tu puja. Per què? Vostè coneix la realitat de tot el teixit productiu? Vostè sap el que està passant? No creu que tot això mereixeria haver estat tractat d'una altra manera?

Vostè creu l'extrema urgència? Bé, jo mateix la dilato. Faig les meves publicacions, les meves presentacions, les meves rodes de premsa, vaig al Consell Econòmic i Social, els entrego la documentació per cortesia... Però, a veure, escolti això d'extrema urgència i necessitat. Però si no ho demanen ni a la carta vostès? Si de cas estant dient la voluntat és que entrin com el més abans, com més aquí. [...]. Quin és el criteri? Criteri que no és el seu. Que ha de ser el de la Sindicatura. Molt bé, doncs ja està. Res més. I perquè entenem que segons quin tipus d'aquestes mesures poden generar encara plets i accions legislatives. I tampoc és bo. Ni sa.

I crec que si vostè volia un autèntic debat o aquesta cambra volia un autèntic debat, doni'ns els nostres drets per fer aquests autèntics debats. Tramiti per la via normal, perquè no hi ha tanta extrema urgència i necessitat. Vostès mateixos ho han vist. Permetin que es puguin

fer els procediments que toquin, les esmenes a la totalitat o esmenes parcials, ho haver-ho fet abans, quan se'n va parlar l'abril de 2021. Haver-ne parlat. Haver-ne parlat. Perquè quan hi va haver el tema dels ERTO i la covid sí que vam estar al costat del Govern. Però no del Govern, de tots els ciutadans i ciutadanes. I dic tots. No els més necessitats, tots.

Moltes gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies a vostè, senyor Pintat.

El Grup Liberal desitja intervenir en aquest torn? Senyor Costa, teniu la paraula.

El Sr. Ferran Costa:

Gràcies, senyora síndica.

Penso que amb les intervencions que s'han portat fins ara a terme en aquesta cambra estem desdibuixant el que és essencial amb l'aprovació previsible per part de la majoria d'aquest projecte de llei. I és que avui les ciutadanes i els ciutadans d'Andorra augmenten el seu poder adquisitiu. Aquest és el fons real del debat i, des de la meua perspectiva humil, serien derivades la forma en què s'ha portat a terme o a altres argumentacions que, si tinc temps, hi entraré més endavant. Però que quedi clar: posem el relleu i èmfasi en el que avui passarà en aquesta cambra una altra vegada durant aquesta legislatura amb aquesta coalició de Govern, i és que de manera decidida, la coalició de Govern i les forces parlamentàries que li donen suport, una vegada més analitzen la situació, cospa la inquietud de la ciutadania i dona resposta immediata, immediata, a les seves necessitats. I avui això serà un fet, una vegada més, gràcies als vots en positiu de tots i cadascun de les conselleres i consellers generals de la majoria.

Això ho ha demostrat en vegades anteriors, en feia menció el senyor Pintat, durant la pandèmia que, de manera unànime, aquesta cambra donava suport a la iniciativa, també de projectes de llei que venien de Govern per donar suport, bàsicament, al teixit productiu del país i evitar que es malmetessin llocs de treball. Es va actuar amb celeritat, es va actuar amb rapidesa i han estat molts els milions d'euros que s'han abocat per donar suport als ciutadans. Una vegada més, amb valentia, amb fermesa, aquest Govern planteja mesures urgents que han de ser tangibles i practicables i donar resposta de manera immediata a tots i cadascun dels ciutadans i ciutadanes del país. I això ho fem avui amb aquesta aprovació de la llei.

No entraré en el reguitzell de mesures. Ja hi hem parlat a bastament tant el ministre Gallardo com el senyor Enseñat, també en feia un repàs el conseller Naudi. Però les mesures tenen un impacte directe en tota la ciutadania. Jo voldria pensar que aquests aspectes formals que des de l'oposició es fa esment o el fet que no s'entri directament amb les propostes és bàsicament una formalització tàcita de que són bones mesures per a les nostres ciutadanes i pels nostres ciutadans. Perquè aquesta discussió no hi ha sigut. Per tant, queda clar que l'acceptació de les mesures, alguns voldrien anar més enllà —tots hi voldríem anar més

enllà—, però s'ha de tenir també el rigor preceptiu per aprovar allò que realment es pot aprovar i arribar allí on es pot arribar, això avui passarà.

Penso que hem pogut parlar a bastament dels aspectes formals que legítimament defensava el senyor Pintat. No hi entraré. El que preocupa als ciutadans, penso, és allò que els afecta directament. I jo diria, si em permet, senyor Pintat, que més que el tipus de tramitació, si és amb caràcter d'urgència o de tràmit ordinari en tràmit parlamentari, als ciutadans bàsicament tot aquest argot, segurament, poc els interessa. El que els interessa és allò que els afecta la butxaca. Per tant, penso que aquelles mesures a les quals hem posat esment són les que, de manera decidida, tots els nostres conciutadans, doncs, hauran parat ben bé l'orella.

Dit això, i m'adreço ara al senyor López, vostè un cop més ha pujat aquí, també, el que li deia, no ha entrat en el fons de cap ni una de les propostes que esmentàvem. Entenem, per tant, que les donem com a bones. Però sí que ha fet un intent, una vegada més, jo diria que en excés repetitiu, d'erigir-se amb el solucionador del problema de l'habitatge. Anem per parts. Vostè diu que va fer unes propostes concretes de l'habitatge i parla de l'habitatge i que fa propostes. I també, a més a més, ha dit, que és una constatació, que no s'han dignat —ho ha fet en un plural majestàtic, suposo que feia referència al Govern o les forces de la majoria— no s'han dignat ni a discutir amb nosaltres.

Per la seva tranquil·litat, senyor López, jo li puc garantir que tant les forces de la majoria com Govern han fet la feina. És a dir, hem mirat amb detall i amb deteniment totes i cadascuna de les propostes que vostès feien. I òbviament, avui no tornarem a repetir el debat sobre les mesures de l'habitatge. En tindrem oportunitat més endavant, de tornar-hi a entrar. Però fixi's bé que les mesures que vostès proposen no són unes mesures urgents que donen solució imminent al problema que ens ocupa, que és millorar el poder adquisitiu dels ciutadans. Són propostes que, per altra banda, jo li diria que gairebé totes i cadascuna d'elles hem tingut possibilitat de discutir, no tan sols en comissió parlamentària, sinó en aquesta mateixa cambra.

Per fer un petit repàs i per fer veure que vostè, en aquest intent d'erigir-se en el solucionador dels problemes de l'habitatge, doncs, una mica, si més no, deixi'm desmentir aquesta possible capacitat, perquè no és així. Vostès, òbviament, fan mesures, mesures que són la seva visió de com caldria solucionar aquesta problemàtica i que ja hem discutit a bastament que nosaltres no podem compartir. I no ho podem compartir per molts motius. Per exemple, en una d'elles vostès parlen d'una bonificació específica per incentivar la rehabilitació d'habitatges destinats a l'arrendament d'habitatge per a residència habitual i permanent. Bé, sàpiga vostè que la diferència amb el text que ja està vigent avui en dia és que l'ajut Renova es destina únicament a lloguer a preu assequible. Ara per ara, no és possible calcular aquest preu assequible que vostès diuen en tant que està vinculat amb unes dades que no existeixen. Amb la qual cosa, vostès volen vincular-ho amb uns índexs que no existeixen. Per tant, quant de temps —i aquest debat ja l'hem tingut— ha de passar per tenir aquest índex alternatiu que vostès bonament proposen, però que no existeix?

També, vostès, per exemple, quan parlen de les definicions, quan parlen d'habitatges de titularitat pública, ho constrenyen parlant simplement de terrenys de titularitat pública o privada per iniciativa pública. I per què per iniciativa privada no? En tenim un bon exemple,

la Casa Aristot Mora, que ja es va anunciar en el seu dia. Vostès, amb la seva proposta, no només no ajuden a facilitar aquest accés a l'habitatge, sinó que estan constrenyent les possibilitats actuals i coses que ja estan passant a iniciativa del Govern d'Andorra.

Per altra banda, vostès, quan parlen també d'aquesta pròrroga dels contractes d'arrendament sobre l'habitatge, doncs si ja el Govern penso que ha dit per activa i per passiva que el Govern és partidari i han manifestat que aquestes mesures cal revisar-les any per any. O, per altra banda, feia referència vostè a les partides pressupostàries, a aquests fons ministerials per l'habitatge de protecció pública de preu assequible. Bé, vostè diu que no hi són, però és més que una evidència i també és una constatació que la Borda Nova tira endavant. Per tant, el Govern, amb la seva política d'habitatge, també està treballant en aquest sentit.

Per tant, quan vostè diu que no s'han dignat ni discutir amb nosaltres, falta a la veritat. Totes aquestes propostes, en aquesta cambra n'hem parlat a bastament. I són propostes que vostès ja havien fet anteriorment. De propostes noves, gairebé no en veiem. Això ha estat un tallar-enganxar de propostes que vostès ja havien produït en el seu moment i que són models que no compartim. Legítim, per altra banda, però que no compartim. I que, per altra banda, i això és el més important per la llei que avui estem aprovant, no dona cap d'elles per si sola una resposta imminent, una solució imminent al problema de l'habitatge. Per tant, estem una altra vegada amb la discussió gairebé eterna de models diferenciats de com atacar aquesta qüestió. Per tant, ja li dic, s'aprecien les propostes. Les propostes se n'han parlat, se n'han discutit i em consta, malgrat que el cap de Govern es trobi afectat per la covid, que també li va donar resposta a aquestes peticions en el seu moment. Potser no amb l'expedició que vostè hagués desitjat.

Dit això, una vegada més, felicitar el Govern d'Andorra i donar les gràcies a tots els consellers i conselleres generals que avui farà que la nostra ciutadania vegi el seu poder adquisitiu augmentat.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies a vostè, senyor conseller.

El Grup Socialdemòcrata desitja intervenir? Senyor López, és el seu torn.

El Sr. Pere López:

Gràcies, senyora síndica.

Començaré, si em permeten, amb el senyor Gallardo. Primer, dient-li, amb tot respecte, senyor Gallardo, que l'hem trobat una mica passat de voltes avui en la seva intervenció. No sé si estat una mica sobreactuat i una mica, potser, tinguem el debat com l'hem de tenir, parlant de propostes i parlant de plantejaments, però crec que en algun moment ha anat massa —m'ha semblat— un pelet massa lluny.

En tot cas, vostè diu que ara no toca parlar d'habitatge. Home, i sent vostè el ministre d'Economia i el ministre que ha estat a la taula amb el Consell Econòmic i Social, amb els sindicats i amb la patronal, que quan vostè ha volgut parlar d'aquesta llei li han parlat de l'habitatge com el gran problema, doncs veiem que anem realment malament. És a dir, clar, ja no és un problema només puntual, és que no estan entenent el que està passant avui en dia al nostre país i que allò que afecta, allò que més afecta el poder adquisitiu de les famílies, no és altra cosa que l'habitatge.

Que cal corregir els dèficits —perquè són dèficits— de salaris i de pensions? Clar, no queda altre. Perquè és que si no, la gent, al final, un dia no podran ni menjar, ni pagar la llum, ni pagar la calefacció. Però són corregir dèficits. Si volen seguir corregint dèficits i posant pegats cada sis mesos, cada tres mesos, facin ulls clucs i no vulguin fer polítiques d'habitatge. Estiguin tres anys per fer els plànols de Borda Nova, perquè van anunciar-ho el març del 2014 i estem a juny del 2022. Bé, si amb aquest ritme hem de donar solucions al problema de l'habitatge, doncs ni l'any 2100.

Per tant, clar que toca parlar d'habitatge. I si nosaltres volem participar d'un projecte que parla del poder adquisitiu de les famílies, o hi ha habitatge o no hi podem donar suport. Per molt que algunes de les mesures les entenem necessàries. El senyor Pintat... el senyor Enseñat, perdó, deia que haguéssim pogut votar alguna de les propostes de dos articles per separat, només perquè tampoc crec que valgui la pena fer-ne un debat. Però si algú escolta la seva intervenció, que sapiguen que amb el tipus de tramitació que tenim no és possible i que el text s'ha de votar en el seu conjunt i nosaltres no podem votar un text que donaria per suposat que estem resolent els temes del poder adquisitiu de les famílies quan no s'han volgut incloure les nostres propostes en allò que nosaltres... o vostès potser ho veuen diferent. Vostès creuen que amb aquesta política d'anar posant pegats ens hi abocarem en això, a l'octubre, la nova llei de mesures urgents, i anar fent pedaços cada sis mesos.

Nosaltres pensem que ja fa temps, que ja fa anys, que s'hauria hagut de fer una planificació en política d'habitatge. I que es poden fer coses encara. Si es volen, es poden fer coses. Es poden rehabilitar habitatges, es poden destinar partides pressupostàries... ara, sense posar un euro al pressupost no es pot solucionar de cap manera el problema de l'habitatge. Ni el de l'habitatge, ni cap altre problema. Sense partides pressupostàries no hi ha miracles.

Després imagino que devem tenir un concepte diferent del que és el diàleg. Nosaltres enviem unes propostes i que un cop la llei ja ha estat entrat a tràmit parlamentari, rebem un document sobre el qual tampoc no vull polemitzar, però que sembla més la correcció d'un examen que no un debat entre polítics, doncs no ens sentim satisfets. Nosaltres no estem per enviar propostes i que algú ens digui això ens agrada, això no ens agrada. Els polítics s'asseuen en una taula, discuteixen i troben solucions. Això és el que han de fer els polítics. Ni intercanviar-se WhatsApps, ni enviar-los a una hora determinada o a una altra. Asseure's en una taula, discutir amb les propostes damunt de la taula i trobar solucions. Això és el que han de fer els polítics i el que vostès no ens conviden mai a fer en tema d'habitatge.

I després, crec que ho he explicat perfectament en la intervenció i ara la tinc aquí al davant. És a dir, nosaltres legítimament, tot i que el procés sigui extraordinari, fem aportacions. Algunes de les coses que hi veiem, les veiem com a absolutament necessàries i que no hi

ha una contrapartida. Si vostès ens voten que no a tot el que proposem nosaltres, és evident que no hi podem donar suport. Què volen, que donem suport gratuït sense que vostès ni tan sols s'hagin assegut a una taula a discutir amb nosaltres? És això el que ens estan demanant? Aquesta és la feina que ens estan demanant de fer?

Nosaltres, senyor Enseñat, no hem votat que no al tema dels salaris. Nosaltres, hi ha una llei que globalment no podem compartir, sobretot perquè vostès ni tan sols s'han assegut a treballar amb nosaltres. En canvi, vostès sí que han votat que no a la nostra esmena de comprometre's que el salari mínim el primer de gener del 2023 estigui al 60 % del salari mínim. Que no només és el seu compromís polític que portaven al programa electoral, sinó que ara veig que el senyor Gallardo està intentant buscar unes altres dades a les quals acollir-se. Deixi'm, per cert, que li digui una cosa, que no s'equivoqui, no faci els càlculs del salari mínim amb relació al salari mitjà actual, perquè quan la llei entri en vigor i augmentin els salaris, el salari mitjà pujarà, evidentment. Per tant, el diferencial, el percentatge del salari mínim respecte del salari mitjà, tornarà a baixar d'aquestes xifres. Vostè ha agafat el salari mínim a 1.200 amb el salari mitjà anterior als increments salarials. Per tant, ara, quan els increments salarials s'apliquin, el salari mitjà pujarà i tornarem a recular en matèria de salari mínim. Per tant, segur que ho ha tingut en compte, però només perquè sàpiga que aquesta informació, que és vàlida ara, a l'1 de juliol d'aquest any ja no serà vàlida. Però més enllà d'això, mentre l'habitatge —ja ho deia abans— mentre l'habitatge continuï com està, absolutament desbocat i descontrolat, hi haurà un moment que ni 1.200, ni 1.300, ni a saber quina serà la xifra de salari mínim que permetrà viure en aquest país.

Nosaltres també hem fet esmenes —per dir-ho d'alguna manera, és a dir, hem tramitat propostes, perquè formalment no són esmenes— amb relació a la pròrroga dels contractes de lloguer. Una pròrroga que amb aquesta modalitat d'anar-la fent anualment i anar generant aquesta inseguretat i fins i tot aquest cert alarmisme de si hi haurà pròrroga l'any que ve o no hi haurà pròrroga l'any que ve, ens sembla que no ajuda precisament el mercat de l'habitatge. I nosaltres hem demanat, i és una de les esmenes o de les propostes que els vam trametre, és que els terminis de pròrrogues, perquè tothom sàpiga el que hi ha, tothom estigui més tranquil, siguin, com a mínim, de dos anys.

I a més, sabent que els hem denunciat que aquesta mesura, que és l'única mesura que els queda, que és la de posar la mà a l'escletxa perquè els preus no es disparin, és una mesura... eh... (riu)

He perdut el fil de què volia dir. (se sent riure)

No, no, és una mesura bona! Sí, sí, però una mesura que demana, demana, doncs, una major tranquil·litat, una major continuïtat, que és una mesura puntual, que és una mesura que no és solucionadora —que deia el senyor Costa— de la situació actual i de la problemàtica existent.

I finalment, ja per acabar aquesta intervenció, crec que no ens volem sentir més apretats per part dels grups de la majoria a forçar-nos a donar un suport a un projecte de llei que, més enllà de les mesures concretes que pugui contraure, fa absoluta abstracció de la principal problemàtica que no és altra que la problemàtica de l'habitatge. Aquest és el principal problema del poder adquisitiu de les famílies avui en dia al nostre país. I si vostès,

i sobretot vostè, senyor Gallardo, que és el ministre d'Economia, considera o segueix considerant que això no toca, vostè que ha estat a la taula, assegut amb sindicats i amb les patronals, que ells mateixos han fet propostes en aquesta matèria que vostès no han pogut recollir, ens sembla que no estan entenent per res quina és l'actual problemàtica.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies a vostè, senyor conseller.

Grup Demòcrata desitja intervenir, senyor Enseñat? Teniu la paraula.

El Sr. Carles Enseñat:

Gràcies, senyora síndica.

Dos precisions del que ha dit el senyor López. Segurament no, no m'ha entès prou bé quan li deia... segurament m'he explicat molt malament. Jo no li deia de votar individualment els articles, li deia quin era dels articles el que li generava a vostè el rebuig de la llei, perquè al final el que es vota avui no són unes propostes, són fets concrets. I aquests fets concrets, que després ja li tornaré a explicar, són els que votem. Vostè diu «sí» a aquests articles, «no» a aquests articles o s'absté. En el seu cas, s'absté.

Després, amb relació al salari mínim, vostè deia: «Han rebutjat la idea que aquesta llei contemplés no apujar el salari mínim el gener del 2023 per arribar a un salari mínim de 60 % el salari mitjà». Bé, és que aquesta proposta es fa per decret, no es fa per via legislativa. I justament durant tot aquest mandat és el que hem anat fent: posant el salari mínim amb l'objectiu que Demòcrates portava al programa electoral, i crec recordar que Ciutadans Compromesos i Liberals també portaven un compromís similar d'arribar a aquest 60 % del salari mínim durant una legislatura. Cal remarcar que aquesta legislatura no ha sigut una legislatura corrent. Hi ha hagut un fenomen durant un any, que és la covid. Això, tot i que nosaltres hem fet l'esforç d'apujar el salari mínim i tenim l'objectiu d'arribar al 60 %, cal recordar també aquest any de covid.

Llavors, entrant un altre cop a la llei, el que avui votem no són les seves propostes. Poden entrar una proposició de llei i les podem debatre. Les podem debatre, les podem rebatre i podem explicar el perquè estem a favor o perquè estem en contra. No unes idees etèries explicades des d'un faristol sense haver de donar més informació que la seva paraula. I el que avui votem i al que avui es demana el vot afirmatiu, negatiu o d'abstenció és bàsicament la revalorització de tots els salaris inferiors als 2.158 euros, és a dir, apujar tots els salaris inferiors als 2.158 euros, amb un 3,3 %; incrementar totes les pensions de la CASS inferiors al salari mínim, és a dir, incrementar totes les pensions de la CASS inferiors als 1.200 euros amb un 3,6%; crear un crèdit extraordinari que permeti pujar o donar 1,5 milions d'euros a un Pla Renova extraordinari per a l'estalvi energètic; 3,5 milions d'euros per aconseguir el transport públic gratuït a tot el país; 1,5 milions d'euros per incrementar les pensions a càrrec de Govern; 450.000 euros per incrementar les beques d'Educació; un milió d'euros per incrementar les ajudes d'Afers Socials; implementar una simplificació dels tràmits de les

empreses i d'emprenedors; rebaixar l'IGI per a productes d'higiene femenina i de bolquers dels nadons; incentivar la inversió en energies renovables; modificar la llei de la comptabilitat dels empresaris per tal de donar una pròrroga de dos anys a aquesta obligació de presentar comptes, que els generava moltes despeses; revisar l'impost de l'habitatge buit, que aquesta ja li he dit que era una proposta seva.

I això és el que avui votem afirmativament, per tant, estem d'acord amb aquestes mesures, votem negativament, per tant, no estem d'acord amb aquestes mesures, o ens abstenim? Jo ja li he dit, no és cap retret el que vostè s'abstingui. Simplement, constato que el que vostè fa és no prendre partit a favor d'aquestes mesures.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Ensenyat.

Govern desitja intervenir.

Iniciem el tercer torn. Endavant, senyor Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies, senyora síndica.

Per ordre de les intervencions, m'adreço ara al senyor Pintat. Sí, és cert. Vam tenir, fa uns mesos, en el marc del que vam creure que seria la darrera llei de mesures urgents relacionada amb la pandèmia, que tenien una afectació sobre aspectes laborals, bàsicament sobre el tema dels ERTO, una conversa positiva, com les que sempre tenim, on plantejàvem la necessitat de poder trobar espais de reflexió i de treball conjunt fora de la urgència que havíem tingut els darrers mesos en aquell moment. Continuo pensant que això és interessant. Però és que l'arribada de la crisi no és una qüestió anunciada, que tots els països s'havien preparat per fer front a l'increment dels preus de l'energia, a l'escalada inflacionista, als problemes de subministrament, el conflicte a Ucraïna... això ha sobrevingut. Per tant, no per voluntat del Govern ni per voluntat de ningú que està en aquesta cambra, aquesta crisi i aquest cúmul de factors que agreugen la crisi que afecta el poder adquisitiu dels ciutadans i les ciutadanes d'Andorra arriba i el que hem de fer és reaccionar. I reaccionem, en la mesura del possible, amb la màxima diligència i rapidesa que entenem que podem fer i que podem actuar.

Reproduint algun dels errors. Això ja li he acceptat. I quan li he dit que el Consell Econòmic i Social està prenent, és que estem aprenent tots els que estem al Consell Econòmic i Social, però també a aquesta cambra. I per això li he fet la reflexió que en la tramitació de les lleis anteriors que afectaven aspectes sociolaborals no s'havia acompanyat un dictamen i ningú en aquesta cambra l'havia reclamat tampoc. Perquè, com li he dit, un dictamen emès pel Consell Econòmic i Social, que és diferent del dictamen que ha d'emetre el Govern per justificar la tramitació d'extrema urgència i necessitat. És que no estem parlant del mateix. Una cosa és el dictamen que fa el Consell Econòmic i Social, que té l'obligació de fer i té la capacitat de fer. Una altra cosa és la justificació que fa el Govern per tramitar una llei amb

caràcter d'extrema urgència i necessitat. I quan jo li deia que és un organisme que tant el Govern com la patronal, com els sindicats, i entenc que la Cambra també, estem aprenent sobre les possibilitats i les capacitats i el rol que ha de jugar aquest Consell Econòmic i Social, em referia simplement a això, que tots estem aprenent, malauradament, sobre la marxa forçada. Perquè quan es posa en marxa el Consell Econòmic i Social ningú anticipava la crisi que va haver-hi sanitària que ens va obligar a regular els ERTO de la manera que es va haver de fer, perquè no hi havia regulació sobre això, i tampoc preveia ningú —almenys que jo sàpiga— en aquesta cambra va anticipar que tindríem una escalada inflacionista, un conflicte bèl·lic, un tall de subministrament de material a la construcció. No, això ens ha arribat a Andorra, malauradament, com a tots els països i en el cas d'Andorra, agreujat pel que comparteixo amb vostè, perquè som una economia bàsicament importadora.

També dir-li que és que el Govern no s'aixeca un dia i diu: «Per què decideix el Govern apujar els salaris?». El Govern no s'aixeca un dia i fruit de la inspiració o la necessitat, o perquè arriba una notícia, decideix avui apugem els salaris. No, és que la mateixa patronal demanava un increment, un augment dels salaris. La mateixa Confederació Empresarial Andorrana i inclús abans de les mesures que va prendre aquest Govern ja era demanat per la patronal. Per tant, que no sembli que el Govern es desperta un dia i diu: «Ara anem a apujar els salaris perquè creiem que s'han d'apujar». No. El Govern va fer un augment del salari mínim a principi d'any, entenent que l'augment moderat que vam fer a principis d'any era suportable per a les empreses venint de la situació de recuperació, que no ja de superació de la crisi econòmica, però tenint en compte també que no s'havien fet augments i, per tant, que amb la situació de recuperació econòmica i tal com havien anat la campanya d'hivern, la campanya d'estiu, les empreses estaven en disposició d'afrontar un augment del salari mínim. Això és el que va fer a principis d'any. Mesos després, amb aquest cúmul de factors, i a la vista del que demanen Patronal, del que demanen sindicats, del que demana en general la societat, és un paquet de mesures per fer front a la pèrdua del poder adquisitiu.

I un dels factors que agreuja aquest poder adquisitiu o la pèrdua de poder adquisitiu és el factor de l'habitatge. Ho sé, senyor López, però no és l'exclusiu. Jo no dic que no sigui l'habitatge un problema o el principal problema. Li he dit quan estava allà dalt, adreçant-me a vostè. Per cert, sense sobreactuar i parlant dins del joc que vostè dona peu. Vostè no pot titllar les nostres polítiques de neoliberals i molestar-se quan jo dic que d'altres defensen polítiques comunistes, perquè si vostè pot dir el que pensa en el to distès, però no encaixa quan algú altre, en la mateixa línia, li fa un retorn del que vostè llança i puja després i vol fer veure que el que jo estic fent és sobreactuar o que estic portant el debat a un nivell que no és el que s'estava portant, no. Simplement, li he contestat en la mateixa dinàmica que vostè s'ha permès i que sempre acostuma a permetre's. I quan a vostè li fan un retorn o li contesto en la mateixa línia, llavors vostè vol abaixar el to. Si vostè és el que comença, senyor López, amb aquest joc que jo li encaixo, no tinc cap problema. Però com l'encaixo, doncs ha de ser sempre el mateix. No pot ser encaixar només quan vostè diu i llavors no voler quan els altres li contraresten, no?

Nosaltres creiem que les mesures que proposem, sincerament, ajuden a les empreses i ajuden sobretot a les famílies. Llavors, quan el senyor Pintat reclama que ells, i diu,

legítimament, i jo li he reconegut que ha estat així, que sempre quan han votat les lleis de mesures urgents anteriors amb relació a la crisi sanitària ho han fet no per donar suport al Govern sinó a la ciutadania, com és així i li hem reconegut. I ara sembla que ve a dir que aquestes mesures diu vostè que han d'ajudar a tots. Nosaltres entenem que a tots, potser, no. Per igual a tots, no. N'hi ha algunes que sí. El transport públic serà gratuït per a tothom. Però hi ha d'altres que no podem ajudar de la mateixa manera a una persona que té uns ingressos de 24.000 euros que una que té uns ingressos anuals de 80.000 euros. Almenys nosaltres pensem que no. Si quan vostè reclama a tots, o diu que no ajuden a tots, o que vostès el que volen és ajudar a tots, si té alguna consideració concreta respecte a qui sí i a qui no, doncs nosaltres ho podem discutir. Però tampoc ens han fet cap aportació concreta sobre el que voldríem proposar i, per tant, se'm fa difícil.

I després, sobre la forma i sobre el fons i sobre com s'han tramitat les coses, jo he explicat que se'ls ha facilitat la informació, en alguns casos per cortesia, per voluntat del Govern que quan arribés la tramitació per emergència i necessitat haguessin tingut el temps suficient, en opinió seva i també del Grup Socialdemòcrata, potser no el suficient que vostès voldrien, aquí és una qüestió d'opinions i jo no hi entraré a discutir, i se li ha fet arribar com se li ha fet arribar. Si aquesta no és una mesura correcta o una via correcta, doncs en prenem nota des del Govern i en les properes vegades, quan... El que sí que puc dir és que aquest Govern, quan tramita les coses oficialment, les tramita per les vies que toquen. Tant siguin les respostes a la Sindicatura, les demandes d'informació, a les preguntes escrites o les tramitacions dels textos legislatius. Quan sortim d'aquest canal, s'utilitzen el que habitualment utilitzem: correus electrònics, avui dia s'utilitza amb el WhatsApp també, però si no és una eina que vostè dona com a bona per rebre informació, no tenim cap problema en utilitzar-ne una altra.

I després, per acabar, al senyor López. Jo no utilitzo les dades i ara busco informació que em pot anar bé. No. Jo li he fet partícip d'una resolució, en aquest cas d'un acord del 7 de juny, en aquest cas del Parlament Europeu i del Consell de la Unió Europea, on parlem d'això: dels salaris mínims adequats. I sobre els càlculs, li diré que sobre el salari medià el complim, inclús abans d'aquest augment de 1.200. E mitjà, amb els decimals, crec que estem allà, però estem al 50 %, crec. Hauríem de mirar fins a l'últim, no? Però vull dir-li que sí, que hi ha d'altres factors, però que el Govern tampoc ha renunciat mai. Ja li he dit allà, no ha renunciat mai a arribar al 60 %. Vostè vol que ho complim el 2023. El Govern no renúncia, si és possible. El que no farem és agafar el compromís i que després potser la segona part de l'any tinguem un rebrot un altre cop, un repunt de la situació, ja sigui actual o sanitària, i tinguem aquest compromís amb aquesta obligació i que les empreses no es puguin veure capacitades d'assumir aquest compromís. Que el Govern no ho farà.

El Govern sí que s'ha reservat, i ho ha dit a la intervenció, la capacitat —i ha anunciat— la capacitat de prendre mesures en un futur més immediat si la situació ho requereix, tal com van fer amb les anteriors lleis, ho hem tornat a manifestar, amb la voluntat de donar resposta davant d'aquesta situació. Nosaltres no és que busquem i necessitem de manera satisfactòria perquè ens agradi tenir el suport per poder dir que tenim el suport del Grup Parlamentari Socialdemòcrata o del grup parlamentari de Terceravia, que això vol dir que avalen les nostres polítiques. Ja sabem que no. Som de partits diferents i, per tant, cadascú té els seus matisos.

Creiem que davant de missatges o de projectes que el que busquen no és l'interès particular de cap grup parlamentari ni de cap partit polític, sinó que el que busca és l'interès general, creiem que aquí s'intenta aconseguir i les mesures busquen l'interès general, doncs el missatge positiu és que la Cambra, la Cambra, doni suport a això. Després vostès legítimament, decideixin si sí o si no.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Gallardo.

Hi ha intervencions per part dels grups? Senyor Pintat, vostè demana la paraula pel Grup Parlamentari Terceravia + Unió Laurediana + Independents. Sí, sí. Pot fer-ho des del lloc.

El Sr. Josep Pintat:

Sí. Gràcies, senyora síndica.

Només per dues precisions que crec que són importants. Una, al senyor Costa. Jo no ho diria. Dir que als ciutadans només els interessa la seva butxaca, jo això no ho dic. Això ho dirà vostè. I crec que és una manca de respecte. És el que ens ha dit aquí. Per tant, no ho crec. Només una puntualització. I entenc que pot ser una expressió col·loquial, però miri, no, no.

Senyor Gallardo, quan dic a tots, ja m'ha entès el que vull dir. No és aquí i aquí. No. No és el que diu vostè. Al més dèbil, més. Tots és tota la ciutadania. I crec que jo he intentat ser bastant clar. Vostè em diu: «La crisi no es pot venir veure». Bé, miri, escolti, ha estat dos anys de pandèmia, poden sortir moltes coses. I entre elles una crisi. I malauradament, ha estat així, i d'un calat i d'una magnitud important.

I a més, també li he explicat que en aquesta primera part de la crisi, deguda a la covid, deguda, inclús, de la mateixa guerra, a les mateixes institucions o bancs centrals europeus han vist pujar la inflació. No han actuat excessivament pujant els tipus d'interès. No ho han fet. Perquè pensem que això no dirimeix. I estan preocupats per com s'ho pot arribar a trobar que això no es transformi en una espiral inflacionista. Això també li he dit. I crec que hi havia d'altres maneres de plantejar-ho. En tot cas, és una opinió, no en farem pas una qüestió.

Per començar, que hi hagi tota la seguretat jurídica possible? Sí. Per això hem actuat. I per això la forma és important dins els fons. Dos. Que es podia haver arribat a un diàleg entre Govern, els grups parlamentaris i amb les posicions que s'hagués pogut acordar alguna cosa? Sí. Tres. Que s'havia de participar amb els agents econòmics i socials: sindicats, empresaris, pensionistes, Govern? Evidentment. I cada un amb els seus mecanismes que té. I una és, també, la política fiscal. I la política fiscal, és molt clara el que diu la Constitució: tothom ha de contribuir en funció de les seves possibilitats. I quan [...] llevar-se al matí i decidir si s'apuja els salaris i que ho paguin uns altres, també ho pot fer vostè i pagar-ho. I després sap que en funció dels resultats que hi haurà a les empreses hi haurà més fiscalitat o menys i hi ha les que podran o no. I això també és [...] i es podia haver parlat.

Perquè excusar-se tota la legislatura dient: «No, no, això no ho tocarem», però si s'està tocant. I dir: «Tu sí, tu no». Perquè aquesta pujada de salaris que es fa que la mateixa llei i que és urgent —i d'extrema urgència, com diuen—, no està acotada en el temps —no ho he sabut veure, voldríem 3 % més continuat any rere any—, dir que això ajudarà a tots, bé, potser sí, però en tot cas en dubto. I en tot cas, no hi ha res que ho empari.

Per tant, res més, senyora síndica. Moltes gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor Pintat.

Grup Parlamentari Socialdemòcrata, senyor López.

El Sr. Pere López:

Sí gràcies, senyora síndica.

Molt, molt breument. Només amb relació al tema del salari mínim i els percentatges i les ràtios, i demanant si el Govern que creiem que no té fet un estudi del cost de la vida, perquè al final les resolucions que faci la Unió Europea són resolucions de la Unió Europea. Nosaltres estem al Consell d'Europa i a la Carta Social Europea, que és el que ens ha de vincular i el que ens ha de guiar la nostra acció política.

A la passada legislatura, el conseller general Alis ja va demanar un estudi del cost de la vida que el Govern no havia fet en aquell moment i que es va haver de fer de manera particular. Jo no sé si el tenen fet. Diria que no perquè tindríem aquests paràmetres damunt de la taula. Jo crec que abans d'establir en quins nivells s'ha d'establir el salari mínim, quins són els nivells salarials per viure, donada la situació dels costos de la vida d'Andorra i, particularment, del cost de l'habitatge, si volen, els ho demanem formalment o fem una proposta del tipus que sigui, creiem que és imprescindible que es faci un estudi del cost de la vida per determinar en quins nivells cal fixar aquests nivells salarials.

I finalment, senyor Enseñat, jo crec que vostès ens poden repetir una i altra vegada les mesures que hi ha en aquest projecte de llei. Ja he dit que nosaltres moltes d'aquestes mesures les trobem pràcticament inevitables donada la situació del context actual. Però també li he de dir que en algunes ho trobem insuficient i sobretot, nosaltres hem volgut incloure propostes en aquest projecte de llei perquè fos un projecte de llei més complet, que toqués el tema de l'habitatge, i vostès no han volgut. Per tant, el nostre dret legítim és, globalment, a abstenir-nos en un projecte de llei que, a més, per la seva tramitació, perquè vostès ho han volgut així, no permet ni fer esmenes als grups parlamentaris, ni poder votar separatament les diferents propostes.

Per tant, no insisteixi en aquest argument. Jo estic a favor d'augmentar els salaris més baixos, estic a favor d'augmentar el salari mínim i, a més, crec que fins i tot que s'ha d'augmentar més, i això podria fer extensiu a les pensions i altres propostes. Per tant, no insisteixi amb uns arguments que no són certs, per molt que intenti repetir-los una vegada darrera l'altra.

A l'altra banda, sí que nosaltres els podem recordar que vostès sí que han votat sistemàticament que no a totes les nostres propostes de solució de l'habitatge. Ja està. Els ciutadans ho han de saber. La situació de l'habitatge és la quina és. Vostès voten que no a posar partides al pressupost per habitatge a preu assequible. Voten que no per definició de l'índex de preus. Voten que no a establir una definició de preu assequible legalment a partir de la qual establir qui pot rebre i qui no pot rebre ajudes o avantatges fiscals. És legítim. En política un s'ha de posicionar i vostès es posicionen clarament en el no, sempre, quan es tracta de solucions pel tema de l'habitatge.

Gràcies, senyora síndica.

La Sra. síndica general:

Gràcies, senyor López.

El Grup Demòcrata, desitja intervenir?

Doncs, acabades les intervencions, s'obre un breu termini de temps per votar.

Senyora secretària, si vol llegir-nos els resultats, si us plau.

La Sra. Sílvia Ferrer:

Gràcies, senyora síndica.

17 a favor, 3 en contra i 8 abstencions.

Gràcies.

La Sra. síndica general:

Gràcies a vostè.

A la vista del resultat, declaro aprovat el projecte de llei.

No havent-hi més punts a l'ordre del dia, s'aixeca aquesta sessió.

(Són les 17.07h)

Diari de Sessions del Consell General

Carrer de la Vall, 9-13 – AD500 Andorra la Vella – Principat d'Andorra – Tel. (376) 877877 – www.consellgeneral.ad

Dipòsit legal: AND.342-2021